

MARIA JESUS ARANBURU ▶ Goi politikara jauzia

HORIXE LAGUN ONAK

ARANAGA, ORMAETXEA ETA ALBIZU PROFESIONALAK, AZPEITIKO KLUBEKO HARROBIKOAK

BERTAKO HARAGIA... ...GURE HARATEGIETAN

Beloki
Kale Nagusia, 75 Tel.: 943 85 04 82
AZKOITIA
Jose Arrieta, 21 Tel.: 943 14 1392
AZPEITIA

ENTXO

EDUARDO BERASATEGUI
Harategi eta Zerriegia
Euskal Herriko Harategi Onenak
San Indio Kalea 12an
Urtel: 943 81 14 98

bertako okela
HARZUBIA, 26 D
TEL. 81 60 25
ETXEKOA 15 00 03
AZPEITIA

Harategia Odriozola
Harategi
Especializatur
Arana Kalea, 14
Urtel.: 943 81 1015

HERRIKO HARAGIA - HERRIKO TXISORIA
ETXEKO URDAIKIA
FORU HERLORREA, 4
TFNOA: 81 15 94
AZPEITIA

ZABALA HARTE

KALITATEZKO
HARAGIA
BUSTINZURIKO ERREBERA
TFONOIA: 943 811671

ENCUENTRO
**EUSKAL
OKELA**

CARNE DE VINOLO
DE CALIDAD
DEL PAIS VASCO

EUSKO LABEL

KALITATEA

Fragmentazioa eta parte-hartzea

1 "Egunen batean, abertzale munduak, osotasunean, legez kanpo egon beharko du. Gure helburuak gauzatu nahi baditugu, gauza ilegalak egin beharko ditugu. Kontua da urrats horiek egiten diren estrategia sendo batekin; orokortua, globala, eta ez fragmentatua". Benito Lertxundiri irakurri nizkion behin hitzok. Duela urtebete, Azpeitian, Habea utzi zuten legez kanpo; eta hor ditugu Azpeitiko Segiko gazteak, Ekin-ekoak, Askatasuna, AEK, Udaltzila, Egunkaria... Fragmentatua, oraindik.

2 "Jendearen parte-hartzerik gabe kultur-guneak ez du zentzurik", esan digute Udaleko ordezkariak. Manuel Sanchez Alonso espainiarrek parte-hartze mailen sailkapena egin zuen aspaldi: eskaileraren behe-behean, informazioa jasotzeko aukera bakarrik ematen duen parte-hartze eredu; goi-goian, informazioa jaso, iritzia eman, erabakietan parte hartu eta erabaki horien kudeaketan ere parte-hartzeko aukera ematen duena. Zein ote Udalaren eredu?

3 Azpeitiko kultur eta kontsumo-joera alda dezakeela Soreasuk, horixe esan da. Baina hemen kultur eta kontsumo-joera irauli dezakeena Inox da, Landetako diskoteka. Eki-men pribatua, baina eragin publiko nabarmena duena. Eta horren inguruan, ez eztabaidarik, ez gogoetarik. Eta ez dago ba arrazoi faltarik... Halako diskotekek bultzatzen duten gizaritza-eredua, aisialdi-eredua, kultur-eredua; gazteria eta drogak... Eta abar. Kontraesanak kontraesan, zeinek abiatuko du eztabaida?

uztarria

UZTARRIAREN DATUAK

Argitaratzailea. Uztaria Azpeitiko Kultur Koordinadora

Egoitza. Julian Elorza Hiribidea 4 behe, eskubia (Azpeitia, 20730)

Telefono eta fax zenbakia. 943 15 03 58

Posta elektronikoa.

uztarria@topagunea.com

Posta kutxa. 227, Azpeitia

Lege gordailua. SS-860/2000

Zenbakia. 52.a (2004ko ekainak)

Urtea. VI.a

Maiztasuna. Hilebetekaria

Web orria. www.uztarria.com

Diseinua. hitzko

Publizitatea.

▶ 899 64 66 01

▶ uztaria@uztarria.com

Bazkidetza-Harpidetza. 15-03-58

Tirada. 2.400 ale

Inprimategia. Gertu

Azaleko argazkia. Nerea Uranga

Oharra. Uztariak ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanien eta iritzien erantzukizunik

Guk zerbitzua eta lana euskaraz

[u-iritzia]

08 Inkesta. Iritsi da udaberria eta hasi dira herriko festak. Jendea joaten al da herriko auzoetako jailetara?

10 Gogoetari leiho. Azpeitia 2020. Aitor Aranguren eta Aitor Unanue, ingurumenaz mintzo.

[u-mamia]

12 Maria Jesus Aranburu. Irakaskuntzara itzuli da, eta orain dela gutxi GBBko kide aukeratu zuten.

16 Klik. Herriko presoen, deportatuen eta iheslarien senideak banan-banan.

22 Txirrindulariak. Aranaga, Ormaetxea eta Albizurekin berriketan.

[u-jakiteko]

28 Erdi Aroko Azoka. Azpeitian, lehen aldiz; ekainaren 19an eta 20an izango da ikuskizuna.

[u-euskara]

40 Pediatrak. Maiatzean EHEk sinadura bilketa egin zuen herriko pediatrak euskalduntzeko eskatuz. Nola dago kontua? Iritzi bilketa...

UZTARRIA AZPEITIKO HERRI
ALDIZKARIAREN LAGUNTZAILEAK
(erakunde publikoak)

Gure bizimoduaren sustraiak

Q4 (part)

hitzeko

euskara eta komunikazio zerbitzuak

665723979

hitzeko@hitzeko.com

itzulpenak - zuzenketak - normalizazio planak - komunikazioa

ERDI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOA

J.M. Iparragirre B.H.I.
Santa Barbara Bidea z/g
Urretxu 20700

Tel./Faxa: 943-721413/721403
jmiparragirre@edunet.es

Erizain laguntzailea

Osasun familia. A-D ereduetan

TITULAZIOA

- Erizaintzako laguntzaile-teknikaria

IRAUPENA

- 1.400 ordu (ikasturte bat eta erdi),
lantegietan egiten den
prestakuntza barne (400 ordu)

LANBIDE ETORKIZUNAK

- Ospitaleko erizain laguntzailea
- Lehen artapenetako laguntzailea
- Kontsulta pribatueta
- Zaharren egoitzetan
- Hortz-kliniketan laguntzailea
- Gaixoen zaintza

IZENA EMATEA

- Ekainaren 1etik 9ra, biak barne

Alaitz Olaizola

Landeta auzoa

Herriko auzo batean bizi naiz, gainontzeko herritar guztiak bezala. Gurean izaten dira aste osoan hainbat herritar. Asko, egia esan. Gizon eta emakume, zahar eta gazte, euskaldun eta ez euskaldunak. Guretik pasatzen dira kamioiak, autobusak, autoak, motoak, bizikletak... eta oinezkoak. Asko eta asko aste osoan. Herriko plazak baino bisita gehiago jasotzen ditu gure auzoak, Landetak.

Gure auzoa da, ordea, herriko utziena, zaharkitua. Jaio bezain pronto bertaratu nintzen eta urte batzuk herriaren erdian pasatu eta gero, berriro itzuli naiz oroimenez betetako nire auzora. Oromenez diot, ordutik ezer gutxi geratzen baita gure auzoan. Berdea omen zen garai batean ingurua eta neuk ikusia da, gure etxe ondoan baratza emankorrek bazirela. Bazirela diot, orain lantegiak baino ez baitaude.

Garai batean, Martzelinok txofertutako urbano zahar hartan etortzen ginen etxera eguraldi txarra zen egunetan. Egurrezko aulkiak zituen trasto zaharraz askotan gogoratzen naiz. Igual orain ez daukagulako izango da...

Lazkanotarren denda txiki hura ere, hura gure auzoko parte garrantzitsua izan zen, kendu zuten arte. Paxientziak ematen zizkigun. Ondo gogoan dut, goizean ogitara joan eta eskukada paxientziarekin etxera bueltatzen nintzenekoa. Gaur egun, paxientzia da behar dena gure auzoan. Paxientzia galanta, ordu puntetan bidea zeharkatu nahi bada. Sekula santan zebrabide triste bat horrenbeste kostatu denik... Ez da denbora asko, neguko arratsalde ilun batean, bide nazkantea igarotzeko sekulako egona egin eta gero, alabari eskutik heldu eta lasterka batean erabat desberdina zegoen asfalto pasatzen hasi eta elkarrekin estropuz egin eta gero, bidearen erdian lurrera zapla! erori ginenekoa. Sekulako zuloa praketan eta odola barra-barra zetorkidan belaunean behera. Ezin lurretik kolpe batean jaiki, alaba sustu galanta gorputzean zuela, negarrez, eta auto bat gero eta hurbilago. Zebrabidetik pasatu izan bagina... Ez dago, ordea, bat bera ere! Gure auzoan ez dago zebrabide p...

Errotanda berria egin zutenean, oinezkoentzako semaforoak kendu zizkiguten. Orduan ere, gogoan dut, behin lanak bukatu eta gero, han inguruan zebilen jefetxo batengana hurbildu eta nire kezka azaldu nionean —alegia, oinezkoentzako oso erre-medio txarra zela hura, kontuan izanda hemen inork ez dituela zebrabideak errespetatzen, nola moldatu behar genuen—, lasai asko nola erantzun zidan: “Diputazioak hartutako erabakia da. Ume txikiaren kotxearekin pasatu behar duzunean, atera umea kotxetik, hartu besoetan eta, badaezpada, kotxea baino ez atera bidera. Autoa geratuko ez balitz, umearen kotxea baino ez dezan eraman”. Lazkanoneko amonaren paxientziak...

Gero, Udalean autobuserako diru laguntzak eskatu eta ezetz, Landeta herri barrutzat hartzen omen da. Esan, Landetakoak herritarrek garelako, ez ordea, herriko parte. Ez dut ahanzten gure industria dela gurea, eta beronek dituen abantaila eta desabantailaekin bizitzen badakigula, ohituta gaudela. Baina hemen, oinezkoek ez dugu lekunik, umeek ez dute tokirik.

▶ **ORAIN, DANTZALEKUA.** Orain, denbora gutxi buruan, makro dantzaleku horietako bat datorrigu, gainera. Batek daki zer ekariko duen horrek! Gutxi gorabehera, badakigu. Zer esana emango du hemendik aurrera.

Nonbait irakurri dut inguru hau zerbait berritzeko diru laguntzarik izango dela. No! Poz pixka bat ematen du horrek! Akaso, zebrabideak izango ditugu, inguru garbiagoa, oinezkoentzako lasaitasun dosia. Zain geratuko gara, ea dirua zertan gastatzen den.

Oraingoz, herrian jarraituko dugu paxientziak erosten, eta beharrezkoa denerako, etxean gordetzen.

Berriz ere kanpotar askok esango didate zein polita den ni bizi naizen herria. Haiei esan behar, egiteko buelta eder bat oinez herriko auzo desberdinetatik, guretik barne, eta hitz egingo dugula gero. Batek baino gehiagok esango du gero: Honek beti “zaharra zaude Azpeiti” esaten dik!

Norberak bere etxea defenditzen ez badu, akabo! Azpeitiarra naiz, eta Landetan bizi naiz. Paxientzi ederrez bueltatzen naiz egunero etxera, gustura eta arreta handiz. Gaur hau falta duk eta bihar honi jarriko dinat esan buruari, eta aurrera.

ZURE BEREZKO DOTOREZIA JANZTEN DUGU

LURRINAK - BITEAK - MARILLAUAK - OSAGARRIAK

gotain

LURRINDEGIA

ERDIKALEA 3. AZPEITIA
TEL. 943 814 358

BILATZEN DUZUNA BILATZEN DUZULA,

BETI GAUZA BERA AURKITUKO DUZU

AUKERARIK ZABALENA

Era guztietako produktuak eta zerbitzuak, disainuak eta prezioak. Nahi dituzun bezalako baxerak edo mahai-tresnak, ateentzako heldulekuak, gortinentzako barrak, tiradera-
eskulekuak, sukaldereko osagarriak eta etxerako eta bricolaje-lanetarako behar duzun guztia... **etxeberrian** den-dena aurkituko duzu. Baita gure profesionalen arreta eta laguntza osoa ere.

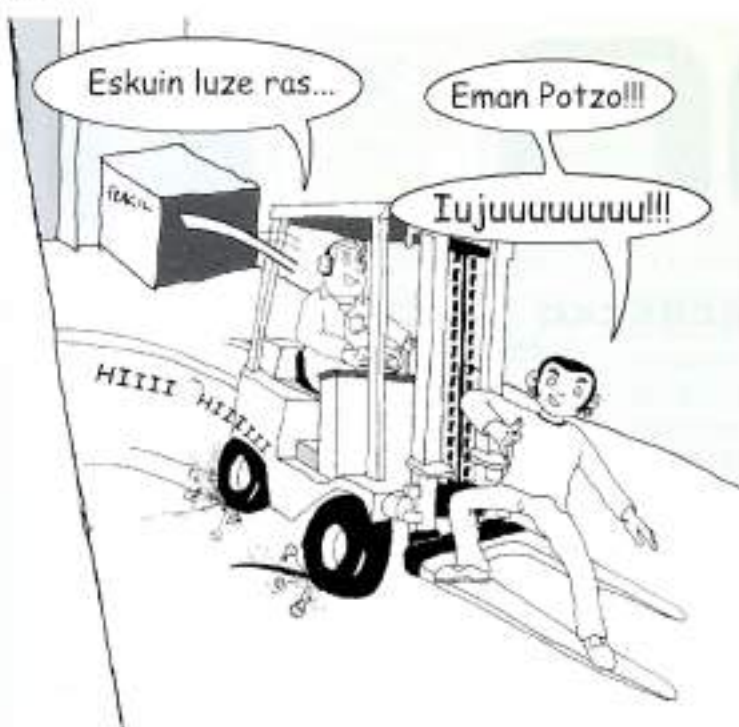

**eTxe
Be
RRia**
Bricolajea & Etxea

GARMENDIPE KALEA, 1 (futbol-zelaiaren aurrean) • 20730 AZPEITIA

BADUZU NON AUKERATU

Trauskil ▶ Jon Berdejo

Hau ▶

Jokin Uranga

Memoriak ez du gogoan

Memoria selektiboa deitzen zaio nahi duguna oroitu eta nahi ez duguna ahanzteko abileziari. Bakoitzak garatua da, eta, mintzen gaituzten kontuak ahaztu eta poztzen gaituztenak gogoratzeko baliatzen dugu. Hori zertara datorren galde dezake norbaitek. Ez nabil psikologian lizentziatu asmoz, hori baino sinpleagoa da nire paranoia!

Orain bi hilabete, artikulua prestatzen hasi nintzelarik, garbi nuen zeri buruz ariko nintzen. Madrilo atentatuak, horren errudunak, Berrueta eta Santxizen heriotzak eta hiltzaileak. Gizartea bero zegoen, eta ni, zer esanik ez! Barruko amorrak eta maitasun guztiarekin ekin nion lanari, hunkitu egiten ninduen gertakari bakoitzari hitzak jarri beharrak eta niregan sortutako sentimenduak sarrazazi nahi nitzizuen. Hala ere, guk Uztarrarian atera baino 10-15 egun lehenago idazten dugu, gero inprimategitik pasatu eta ahalik eta txukunen jasotzeko alea. Idatzi nuenetik etxean jaso arteko egunak luze egin ziren, luzeegi seguraski. Idatziak ez zuen hamabost egun lehenago kontatuaren balio erdirik, lehen hain bero zegoen gizartea, nola edo hala erantzun beharrean sentitzen zena, jadanik hoztua baitzegoen eta erantzuna ematea beste batzuen eskutik utzia zuen. Hori bi astean!

Felipe eta Letiziaren ezkontzarekin (nire memoria selektiboak egite-rako ahaztua dauka) ez gara urteetan ahaztuko, baina ondokoaren senideren bat poliziak tiroz erail duela berehala ahaztuko zaie batzuei, non eta bere etxeko inor loreak hilerria eramaten ikusten ez duen.

Hori egoismoa da, benetan diot, mintzen gaituzten gauzak gogoratzeko edo gogoratzen saiatzeko merezi du, nahiz eta triste sentitu, hilerria lore sorta bere senide erailari eramatera doanak jakin dezan bere sufrimenduan bat egiten dugula. Angel, Kontxi... gogoan zaituztegu!

Galdetuz ▶

Herriko auzoetako festetara joaten al zara?

MARI SOL LEGARRA ▶

zestoarra

"Nahiz eta orain Azpeitian bizi, ez dut ohiturarik inguruko auzoetako festetara joateko.

Sanjuandegikoetara bai, baina besteetara ez".

LUXIO LAPEIRA ▶

azpeitiarra

"Aratz-Errekako festetara eta joaten naiz. Lagunekin merienda edo afari-pasada egitera

joaten naiz normalean. Sortzen den giroa gustatu egiten zait".

GUADALUPE ZUBIZARRETA ▶

erretildarra

"Ez, ez naiz festa zalea. Gaztetan ere ez nintzen asko ibiltzen festetan eta orain gutxiago.

Azpeitian bertako, herri guneko festetan ere ez naiz asko ibilia".

IÑAKI ALTUNA ▶

nauarbelarra

"Bai, normalean hemen inguruko festa gehienetara joaten naiz. Denboraldiaren arabera gehiago edo gutxiago joaten naiz, baina normalean beti egiten dut buelta bai".

Apunteak ▶

GORA.

Berriz ere oso ondo joan da aurtengo preso, iheslari eta deportatu politikoen aldeko Elkartasun Eguna. Parte-hartze handiko ekimenak izan dira, eta herritarrak gai horretan kontzientziatuta daudela ikusi da.

GORA.

Arrakasta eduki dute Udalak eta Emakumearen Mahaia aurtengo emakumeei zuzenduriko ikastaroak eta tailerrek. 175 emakume hartu dute parte. Bada zer baita. Beharra zegoen seinale. Asmatu zen seinale.

Emakumeen ikastaroetako antzerki tailerrekoak. UROLA-KOSTAKO HITZA

BEHERA.

Urrestilla bidean trafiko seinaleak ez dira batera ikusten. Denak ere belarrekin estalita daude, eta horrek ez du bide segurua egiten. Errepidea bera ere zuloz beteta dago.

Uztarria.com ▶

Inkesta.

Uztarria.com-eko hizkuntza eskubideen atal berriak laguntzen al du herritarron kontzientziazioan?

- ▶ Bai. %48,3.
- ▶ Ez. %38.
- ▶ Batzutan. %13,7.

Orain dagoena.

- ▶ Inkesta. Urrestillako festak datoz; joateko asmorik ba al duzu?
- ▶ Etabaida. Herritarron Zerrenda lege kanpo utzea zer iruditu zaizu?

Zer dio? ▶ Aitor Arana (idazlea)

Zorionak, 'Literatuzta'!

Literatuzta aldizkariaren 2. zenbakia irakurri dut taberna batean eskuratuta, eta zorionak eman nahi dizkizuet aldizkari erakargarri hau egiten duen guztioi. Nik 19 urte nituenean (jadanik duela 21!) bagenuen Legazpin *Hots* izeneko aldizkari bat, oso baliabide eskasekin egiten genuena. Hura egiteko ilusioa, aldiz, munduko handiena zen. *Hots* aldizkariarekin, bereziki literaturari begira, *Hotsizki* aldizkariak sortu genuen multikopistaz eginda.

Literatuzta ikusi eta irakurri dudanean, berebiziko poza hartu dut horrelako ekimen interesgarria begien aurrean berriro jende gaztearen eskutik gauzaturik ikusi dudanean. Nire begien aurrean pil-pil eta bizi-bizi ikusi ditut guk geure aldizkari txiki hartan erabiltzen genituen gaiak, sentimenduak eta ilusioak, bizi-bizirik eta jantzi berri apaindurik. Genero ugari topa daiteke, gainera, maketazio erakargarriko

eta egitura txukuneko zuen aldizkari eder honetan. Bejondeizuela!

Animorik handiena bidali nahi dizuet hitz hauen bidez *Literatuzta* egiten duzenoi, orain arte bezain ongi lan egiten jarrai dezazuen.

Gure *Hotsizki* apal hura egiten genuenean, Legazpiko lasalletarek uzten zizkiguten beren idazmakina eta tresnak geure lan eta ilusio papereratuak kalera atera genitzan. Eta gogoan dut nola animatzen gintuzten Jokin Otaegi eta Iñaki Zelaia lasalletarek: "Lan egizue txukun, ziurrenik idazleren bat aterako da-eta zuen artekin". Asmatu egin zuten 20 urte inguruko gazteoi animo hitz haiek zuzentzean, gaur hala baita; idazle bat edo beste atera zen talde hartatik.

Literatuzta-n idazleak jadanik, susmatu baino gehiago, ikusi egiten dira. Zorionak eta eutsi goiari!

Zorigabekoen kofradia

Badirudi azken boladan zorioneko gabiltzala gure herri santu honetan. Bateko loteria eta beste kupoia, milioi euria izan dugu Azpeitian. Zuetako bat busti bada, zorionik beroenak, eta ez bazaizue ezer portunatu, nire kofradiako ateak zabal-zabalik dituzue: zorigabekoen, hain zuzen ere. Izan ere, konbentzitu nago zortea izateko zorteko jai behar dela, zergatik bestela zorteko pertsona batzuei segi eta beste batzuei ihes egiteko duen ohitura nazkante hori? Uste dut bizitza guztian ez zaidala ezer tokatu, ez loteriarik, ez kinielarik, ez gabonetako otarrarik. Ez mariskada, txuletada edo urdaiazpikonik, hainbeste aldiz erifatzen den musika kate, bizikleta edo bidai zitirnik ere, ezta eskolan andereinoak azken egunetan zotz egiten zuen posterrik edo bikitan lagunak zitalki zozketatutako karamelo txupaturik ere. Oraindik gogoan dut Iraurgi saskibaloi taldearen partidua batean erifatuta zuten otarrak: zenbakiak eserlekuaren arabera ziren, nire ondokoari tokatu zitzaion. Hori izan da zortea gertuen pasatu zaidan aldia, adarra jotze aldera edo.

Ba omen zen amona xahar bat egunero mezatara joaten zena, txinto-tinto, eta egunero erregutzen omen zion bere debozioko santuari, loteria apurtxo bat bada ere tokatzeko. Halako batean, denbora asko pasatuta, santuak kupituta horrela esan omen zion: "Ni laguntzeko prest nago andrea, baina egunen batean gutxienera jokatuko bazenu...". Zorteari dei egin behar zaio, tentetu egin behar da gerturatze. Neu ere amona horren pare ibiltzen naiz, loteriaz beste tokatzen zaienean gogoratuz, uste dut ez naizela bakarrik; baietz bolada batean kupoi salmenta igo apustu egingo nuke. Bien bitartean konforma gaitezen dugunarekin, oraingoan zorteko izan direnei gogoratu: besteekin ospatzea dela onena. Afarixko bat, ronda pare bat, asteeko kafetxo bada ere...

◀ Eta beste

Ainhoa Odriozola

AZPEITIA 2020

Ingurumena

Zabala da ingurumenaren arloa, baina nolakoa izango da arlo horretan Azpeitia 2020an? Birziklatzeko materiala nola banatuko dugu? Zenbat kotxe izango dira herrian? Nola jokatu dute herritarrek kutsaduraren aurrean?

Adiskidetasun lana

Aitor Aranguren ▶ Geologian lizentziatua eta doktoratua da EHUn. Unibertsitatean irakasle titular postua lortu eta Geologiako irakasle izan zen 1988tik 2003 arte. Orain Aldundian Ingurumen zuzendari nagusia da. Aurreko legealdian zinegotzi izan zen EAtik, Ingurumen batzordeburu.

Milioika urte gutxi batzuk daramatza gizakiak naturarekin bat eginda baina azken bi mendeetan eta bereziki azkeneko hamarkadetan gizakiak errespetua zeharo galdu dio amalurri eta planeta urdineko jaun eta jabe gisa dihardu. Zononez, badira zientzialariak, agintariak eta talde ekologistak argi gorria pizten behin eta berriro: aldaketa klimatikoa, biodibertsitatearen galera, kontsumo-eredu mantenezinak, kutsadura eta honi loturiko gaixotasunak, baliabide natural ez-berriztagarrien kontsumoa (energia eta material), iparra eta hegoaren arteko gero eta tarte handiagoa, eta abar luze bat.

Gure kultura natura denda modura erabiltzen dugu eta uste dugu nahi dugunean eta nahi adina har dezakegula bertatik. Eta oker gaude. Gizakioi ahaztu zaigu natura gure etxea dela, naturaren parte garela eta adiskidetu beharrean gaudela. Garapen iraunkorra horixe da: gizakia naturarekin adiskidetzea. Garapen iraunkorraz erraz eta gehiagi hitz egiten da, eta luze jardun daiteke honetaz, baina garapena gizakien ongizatea baldintzatzen duten kalteak arinduz gauzatzen den aurrerapena dela esan liteke. Hitz eta esanahien arteko dantza honetan (atzean gizarte eredu ezberdinak daude borrokan) funtsezkoa da garapena eta hazkundea ez nahastea, eta ez da erraza baina garapena kalitateari dagokio eta hazkundea mailari.

Heltzen ari zaizkigun seinaleak behin eta berriro adierazten digute kontrolik gabeko hazkunde ekonomikoak mugak dituela, eta hausnarketa sakon baten beharrean dagoela egungo produkzio-sistema eta kontsumo-eredua. Herrialde garatuenetan, gainera, muga fisikoek egoera larritu egiten dute eta Euskal Autonomi Erkidegoak, Gipuzkoak, Azpeitiak bereziki pairatzen eta pairatuko dute, adibidez, lur eskasia. Egunerokoan gure zilborrari begiratzearekin ahaztu eta gure seme-alabei utzi behar diegun herriaz eta munduaz hausnartu behar dugu, "herrian eginez eta munduan eraginez".

Argi gorria piztuta egonik (nahiz eta askok oraindik ez sinetsi) erabakietan eta jarreretan aldaketa etorriko da pixkanaka, baina makal dator, oso

makal. Oso eroso bizi gara eta herritarrek berri hauek telebistan entzuten ditu eta urrutit sentitzen. Agintari askok, berriz, oraindik ere "ingurumeneko kontu horiek" beren kudeaketa dotoretzeko erabiltzen dituzte. Ze, garbi izan dezagun, denok garela erudun eta denok jarri behar dugula zerbait egotea zuzentzeko eta hobetzeko: herritarrek, agintariak, enpresak.... Nik pertsonengan sinesten dut eta zentzu honetan gizabanakoen jarrerak aldatzeko informatu, sentsibilizatu eta hezi egin behar dira. Eusko Jaurlaritzak atera berri duen 2004. ekobarometro soziala oso adierazgarria da (www.ingurumena.net): erdiak baino gehiagok ingurumen-arazoei buruz informazio zabala du, jendearen ingurumenarekiko interesa hazten doa baina oso gutxi daude prest honen alde ezer egiteko, ingurumenarekin oso kezkatuta daudenak %30 dira orain, trafikoaren ondorio kaltegarriek eragin handia dute herritarren %55engan, herritar gehienek ustez (%66) gizakiaren jarduerak kaltegarria da ingurumenarentzat, herritarren %65ek baino gehiagok diote beti bereizten dituztela birziklatzeko materialak. Egoera hobetu egin da 2001. urtetik hona, baina munduko egoera aztertzean ezkorragoa da balorazioa, udal-administrazioa da ingurumenari buruzko erabakiak hartzeko mailarik egokiena, erdiak uste du EAEn ez dela behar adina egiten ingurumena babesteko, herritarren %60aren ustetan fabrikak dira EAEn ingurumena poluitzen dutenak. Inkestatzailearen aurrean jendea zorabiatu egiten da, zer hipokritak garen.

Azken batean, ohitura aldaketaz ari gara hitz egiten, eta hori ez da bat-batean emango, epe luzerako lana da, betirako lana baita iraunkortasuna. Administrazioek (eta pertsonak) arazoaren aurrean bi joera mota azaltzen ditugu: bata erreaktiboa –hau da, arazoak sortzen direnean konponduz– eta

ONGIZATEA ▶

Tristeena zera da: batzuek ongizatea eraikitako etxe kopuruarekin, errepedeekin... neurtzen dute

Autoa, hiltzaile sakratua

Aitor Unanue ▶ Ingeriaritza teknikoa ikasi zuen Arrasaten, eta gaur egun Biele enpresan dabil lanean. Erkaxo ingurumen taldeko kidea izan zen, baita Lagun Onak Mendi Bazkunako zuzendaritzako kidea eta EHko zinegotzia ere.

bestea planifikatzailea, neurriak ezarri arazoa sortu baino lehen. Bide luze horretarako eta iraunkortasunerantzko bidean pausoak ematen hasteko, Azpeitiko Udalak tresna bat martxan ipini zuen 2000 urtean: Tokiko Agenda 21. Hasieratik bide zaila eta izan zuen, ez zuen denen onespena eta interesa jaso, baina komunikazio lan izugarria egin zen eta herritarren parte-hartzearen bideak diseinatu zituen, zimenduak eraikitzen hasi zen soilik. Zailena falta zen eta falta da: Udaleko egitura tekniko eta politikoan (pertsonetan berriz ere) iraunkortasuna integratzea. Bi multzo horietako batzuen jarrera ikusirik, ez dut itxaropen handirik.

▶ **ALDAKETA?** Azpeitia 2020. urtean? Ez da ikaragarri aldatuko, 15 urte ez baitira nahikoak aldaketa sakonak nabarmentzeko, aldaketarako erabaki eraginkorrak hartzen ez badira behintzat. Atzera begirada luzea eman gero, gogoratuko ditugu ibai hilda, zaborrentzako edukiontzirik ez, mendietako sasi erretzeak, enpresak airera eta uretara dena botatzen, herria planifikatu gabe hazten eta, gainera, autoen zerbitzura. Txikitzen ebepeko denda asto ilarak ezagutu ditugunok, ziurta dezakegu gauza batzuk aldatu direla, bai, baina beste batzuek berdin edota okerrago jarraitzen dute: auto kopurua hazten, energia, material eta ur gehiago kontsumitzen dugu, gero eta zabor gehiago sortu, errepide eta pista gehiago...

Tristeena zera da, batzuek, oraindik ere, ongizatea eraikitako etxe kopuruarekin, egindako errepide berriekin eta aparkaleku kopuruarekin neurtzen dutela. Penagarria benetan. Eta ea bateren bat konturatzen den Azpeitia ez dela hiri ingurunea soilik, baizik badela ura, airea, lurzorua, basoak, baserriak, paisaia, animaliak, hizkuntza, pertsonak (batzuk animalien taldean sar ditzakegu). Nola gizarte bat modu iraunkorrean garatu, bera bizi den inguru fisikoa kontuan izan gabe? Jakina ba, garapena gizartea dagoen lurraldeari ere dagokio!

Dena den, begiak itxi, Xoxotera igo eta amesten hasita, Azpeitian zuhaitzak nonahi ikusten ditut, gutxienez Izarraitz, Izazpi inguruak eta erreka batzuk babestuta daude, zaborra gaika biltzen dugu denok, kalea oinezkoak eta bizikletek kolonizatu dute eta auto elektrikoak erosteko aukera zabala dago, energia berriztagarrien erabilera asko zabaldu da, etxe berrietan derrigorrezkoak dira eguzki plakak, lur eskasiaren arazoa barneratu da eta eraikuntza hiri barneko espazioetan maximizatzen da, pobrezia testimoniala da, langabezi-tasa baxua (emakumeengan ere), euskara bazter gutxietan barreiatu da, gizartea bakean dago...

Autoak 9.000 pertsonatik gora hiltzen ditu urtero Espainiako Estatuan eta 15.000 lagun uzten ditu ezindurik. 17 eta 29 urte artekoen heriotzen erdiak autoak eragiten ditu. Europar urtero 65.000 pertsona hiltzen ditu; munduan 800.000. Bestalde, autoak isuritakoak gaitz ugari eragiten ditu: nerbio sistema, bihotza eta biriken funtzioa kaltetuz eta defentsa gutxitzea, minbizia, arnasketarako gaitzak, euri azidoa eta negutegi efektua... Autoaren bidaia-irigarria ahalmena ere txikia da bestelako garraibideekin alderatuz.

Nola da posible autogintzak aurrera egitea? Esaera batek dio: ordaintzen duenak agintzen du. Gobernu, legebiltzar eta komunikabideek autogileekiko duten morrontza ageria da. AEBetan adibidez, General Motorseko goi karguak eta Pentagonokoak pertsona beraien bete izan dituzte historian. Espainiako Estatuak 1992an zerga bidez eskuratutako diruen %16,5 autogintzatik eskuratzen zuen; eta bi bilioi pezetatik gorako kopurua zen.

Herrian ez ezik, mundu osoan auto saltzaileek euren produktuarenganako adikzioa txertatu dute; horretan fin aritu dira. Baina herri honen geroa kontuan hartuta, autoarenganako adikzioa heroina, kokaina, krack edo tabakoaren aldean arriskutsua da. Zuhaitzak, umeak, agureak, txirindulariak... estorbo izatera pasatu dira kalean. Noski, gure udaletxe aurretara ez da inor ateratzen autoak herriko seme bat aurretik eramaten duenean, jainkoak hala nahi balu bezala, ez dago zer eginik. Gure biziraupenaren zutabe izan diren mendi, soro eta basoak sakrifikatzen ditugu haren alde, oinpean txikitzeko betirako. Gure zibiliza-

zioko jainkoa da: autoa gurtzen dugu, autoa da gaurko altaretako (telebistako) irudi nagusia. Hala hezitzen gaitu, eta bere mende ibiltzera behartu, autoaren goresle eta morroi den erregimen faxista honek.

▶ **BESTE ARAZOAK.** Autoa ez da ingurumen arazo potolo bakarra, bai agian ezezagunena. Hala ere, ezin aipatu gabe utzi, herria gizaldietarako kutsatuta utziko duten altzairu ondakinak, metal astunak, toxikoak eta arrisku-tsua. Mendi berri bat egiten ari gara Odria azpian eta bestea Oñederren. Zabor politika arduragabea ere aipatu nahi nuke, Azkoitiko garbigunean isaltua. Sistiaga erreka harrobian gertatzen ari den lurren okupazioa eta txikizioa. Israelek Palestinako lurkin dabilen jokaera du harrobiaren kudeatzailerak baserriarekin. Industriaren aldeko politika itsua, sektorek kutsatzaile eta txikitzaileena izanik, nekazaritza desagertzeaz utziz. Ez nituzke aipatu gabe utzi nahi Izazpi Samiñoko, Hirumugarrietako eta Gazumeko zentral eolikoaren proiektuak ere; txikizioa eta energia eredu zentralizatua suposatuz.

Arbasoak herriko inguruak erakari zituenean, baina bizitzeko gero eta deserosoagoa egin dugu. Hirietatik ere ahal duenak ihes egiten du ahal duenean; bizitzeko erosoa zena bizitzeko gai ez dena bilakatu da ondorengoentzat. Eta, hain geure egin nahi dugun lurralde hau, haren egoera hain gutxi axola izanik, inork ez duenean nahi eskuratuko dugu.

Gaitz beraren adar desberdinen aurka borrokan ari zirenak, gaur globalizazioaren aurkako borrokan elkartu direnak hain zuzen, aipatu ez ezik goraipatu gabe ere ez nituzke utzi nahi.

MARIA JESUS ARANBURU ▶ GBBko kidea

“Politikan sartutakoan harra barruan gelditzen da eta nik oraindik badut”

▶ Testuak: Iñintza Agirretxe-Enekoitz Esnaola ▶ Argazkiak: Iñintza Agirretxe

BESTE AZPEITIAK BAT.

Ez da Maria Jesus Aranburu GBB berriko azpeitiar bakarra, Idoia Elorza ere bertako kidea baita. 1988tik GBBko buruaren eta prentsa arduradunaren idazkari izan da. Donostian bizi da aspalditik. Argazkian, ezkerretik laugarrena da Idoia. GBB

Ikastetxetik GBBren bilerara, handik irratira, irratitik etxera... antzera dabil azkenaldian Maria Jesus Aranburu. Idazleen Eskolan ere ari da bere lantxoak egiten. Hori da denbora aprobetxatzea hori! Uztarrari ere egin dio tarterik.

EAJren Gipuzku Buru Batzarreko kide berria zaitugu. Zer dela-eta aurkeztu zara?

Alderdiak normalean norberak ez du bere burua aurkezteko. Herrietako batzarrek izenak proposatzen dituzte eta nire aipatu zen zenbait herritan, Nik ontzat eman nuen, lehen itzulian nire izenak babes dezentekoa zuela jakin nuelako. Zergatik? Alde batetik, politikan sartutakoan har hori barruan gelditzen da, eta nik oraindik hor dut. Gainera, uste dut oso egoera politiko interesgarrian gaudela. Nolabaiteko erronka da eta interesatu egiten zaizkit horrelako erronkak. Gainera, Joseba Egibarrek buru egiten duen taldean gustura sentitzen naiz. Horrelako aukera izan eta pena ematen zidan pasatzen uzteak.

Zer dela-eta Egibarren zerrendan?

Nire izena proposatu zutenek ongi ezagutzen naute, eta nire

borondatea eta ikuspuntua zein ziren ongi dakite. Egibaren ikuspuntutik gertu nagoela esango nuke.

Eta zertan bereizten da lehia-kide Juaristiren ikuspuntutik?

GBBko lehendakaritzarako baino gehiago, EBBko buruzagitzarako lehian gehiago bereiztu ziren publikoki, nahiz eta ponentzi politiko bera dugun, alderdi bezala bakarria izan eta hori aurrera ateratzeko denok batera egingo dugun. Baina hor ezberdintasuna talantean edo estrategiak markatzerakoan dago, lehentasuna zeini eman...

Zu ibili al zara herriz herri?

Ez, horrelakoetan Egibar bera eta inguruan dituen bost bat lagun ibili dira hautagaitza aurkezteko.

Giroa gogorra izan omen da. Egibarrek berak esandakoa da aldeak ez direla azalekoak bakarrik izan.

Egibarrek zauri pertsonalak aipatu zituen, eta badaude zauri sakon batzuk. Buru direnen artean, egunero elkarrekin egiten dutenez lan, harremanak azkar normalduko dira. Baina zailago izaten da horrenbeste ikusten ez diren pertsonen artean gauzak normaltea. Hori eguneroko bizi-

Irakaskuntzara berriro

Berriro irakasle. "Politikan sartzen garenok argi izan behar dugu lau urteko zikloa dela. Liburu bat irakurtzea bezalakoa da; badakizu hasiera eta amaiera dituela. Lau urte horiek amaitu eta baldin eta beste zerbaiteko proposatzen bazaituzte eta zure gustukoa bada eta lanak iritien badizu, jarraituko duzu politikan, baina argi izan behar da lau urteko kontua dela. Eta niri hala gertatu zitzaidan: lau urte pasatu nituen Kulturako zuzendari eta han amaitu ondoren berriro irakaskuntzara itzuli naiz".

Prestaketa. "Nik irakaskuntza utzi nuenean, Ikastolen Federaziok bazituen liburuak eta euskaraz aterata, eta ez dira horrenbeste aldatu kontuak alde horretatik. Aldatu dena, aurrerakuntza teknologikoen erabilera da. Lehen diapositibak ziren teknologia aurreratuak eta

orain edozein lekutan daude ordenagailuak. Itzulerako klase hura, egia esan, ez nuen prestatu: neure buruarekin azterketa txiki bat egin nuen eta onena ikasleak ezagutzea izango zela pentsatu nuen. Betiere argi utzita ni Lengua castellana-ko irakaslea naizela eta nirekin erdaraz hitz egin behar dutela. Ah, eta segitzen du klasera sartu aurretik atea eraztunarekin jotzen..."

Ikastola. "Ikastolaren zatiketa garaian, ni Diputazioan nengoen lanean eta ez nuen prozesu osoa barrutik ezagutu. Egoera larri eta zatar haiek ez nituen bizi, seme-alabak ere ez baitzeuden ikastolan. Distantzia eta pena handiz bizi izan nuen hura. Pena handiz ikusi nituen egoera hark ekarritako ondorioak. Nik uste ondorio nagusia herri honetan berriro indarrak zatitzea izan dela".

» izan ere berdin gertatzen da eta nik uste hori adierazi nahi zuela Egibarrek.

Zein dira GBBko apustu nagusiak?

Hori Egibarrek erantzungo du. Ni ez naiz GBBko bozeramailea.

Ez al dakizu, adibidez, euskara eta kultura kontuetan zein izango diren asmoak?

Euskara aldetik, Egibarrek lehen agerraldian argi utzi zuen GBBko edozein kidek egiten dugun agerraldietan euskarak izango duela lehentasuna, eta agerraldien %50 euskaraz baino ez direka izango. Nik uste euskararekin dagoen jarrera argi ikusten dela hor. Orain GBBn gauden kide guztiak euskaldunak gara eta geure lehen bileran ere argi gelditu zen gure hizkuntza euskara dela eta euskaraz egingo dugula.

Bestela, zertan datza, hain zuzen, GBBren lana?

Orokorrean bi atal nagusi ditu. Batetik, bame antolakuntza, etxe barrura begirakoa: batzokiekin harremanak sendotu eta informazioa eguneratuta eman, eztabaida politikoak sortu, informazio ikastaroak antolatu... Gero beste atala instituzioen arteko koordinazioa da (Diputazioak, udalak eta Jaurilaritza), eta gizartearen dauden talde batzuekin, sindikatuarekin, enpresarekin... harremanak izatea, eta, dudarik gabe, hori guztia helburu politikoekin.

Orain EAJren helburu nagusia Ibarretxe Plana da, baina beste indar batzuen babesa beharko luke. Zeinena?

EAJri askotan kritikatu izan zaio anbiguetatearen kontua. Baina nik uste anbiguetatea baino gehiago, gizarteko talde ezberdinekin hitzartzeko abildadea duela. Galdetuz gero gaur egun

zeinekin dagoen errazago hitzartze hori, nik uste bi aldeekin dagoela zaila baina entzuten ditugun mezuen arabera, ezker abertzalearekin errazago dago PSO-Erekin baino. Ezker abertzalearen bozeramaileari entzun izan diogu Ibarretxe Planaren sarrerarekin ados dagoela, eta ematen du koinzidentzi gehiago izan ditzakegula ezker abertzalearekin. Baina

horrek beste baldintza asko ekartzen ditu.

Anbiguetatea aipatu duzu, baina EAJk ez al du azaldu inoiz baino argiago zein den bere plana?

Ekintzetatik ezagutzen da guztia eta politikan bi erritmo daudela pentsatzen dut. Batean, zure ideologia ponentzi politikoetan islatzen duzu, eta bestean, ponentzi

politiko hori aurrera eramateko baliabideek markatzen dute. EAJren ponentzi politikoak irakurtzen baditugu 1978ko batzar orokorretik orain artekoak, oso garbi ikusten da zein ziren eta gaur egun zein diren helburu nagusiak. Beste gauza bat eguneroko ekintzetan egin behar dituzun erritmo aldaketak. Ponentzi politikoak oso garbiak dira beti baina orain bide eta helburu nagusiak dokumentu juridiko batean ditugu.

Azken helburua European beste nazio bat izatea al da?

Bai.

Babesa lortzeko indarkeriatik desmarkatzea eskatzen diezue ezker abertzaleari. PSOeri zer?

PSOeri eskatzen zaiona da hemen herri bat dagoela eta herri bezala dugun borondatea onartzea.

Europako hauteskundeetan HZ isildu nahi du PSOek...

Oso gaizki inuditzen zait, HZko herritar horiek pertsonalki ez badaude legez akusatuta eta esku-bideak kenduta, hau da, beren eskubide zibikoak badituzte, zer dela-eta ezin dute aurkeztu? Galdetuz izango litzateke: ba al dute Espainiako alderdi nagusiek herri hau normalizatzeko interesik?

Zuen salaketa horiek hor daude, baina hemen ez al da behar hitzak baino zerbait gehiago?

Egin daitekeena zer den asmatzea ez da erraza. Elkartasuna adieraztean ekintzak ere neurtu egin behar dira, gero horiek beste ondorio batzuk ekarriko litzateke, eta, inoren ahotza ez entzutea hain zuzen. Irakurketa hori beste bat ere egin dakiok: ez al lirateke European kezkatuko herri batetik inor ez dela aurkeztu ikusita?

Hurrengo urtean dira, berez, berriro EAEko hauteskundeak eta ezker abertzaleari aurkeztu utziko ez baliote eta ondoren bozkatuko balitz Ibarretxe Plana, gizartearen legitimitaterik izango al luke edo bozkatuko al litzateke?

“Egibarren taldean gustura nago, eta horrelako aukera pasatzen uzteak pena ematen zidan”

“Nik uste ezker abertzalearekin errazagoa dugula, PSO-Erekin baino, baina zaila biek”

“Ni udaletxera? EAJ barruan saiatu nintzen 1999an, baina galdu egin nuen Bastidaren kontra”

Zaila da egoera. Baina EAJk aurreikusita ditu horrelako egoerak. Eta pentsatu nahi dut *suka/deko* lanak egiten ari garela, eta nahiz eta gizartean ez ikusi zenbait gauza, hor atzean zerbait bada-goela.

Batzuek hori diote.

Bai, eta, bestetik, Otegi esan du orain gertuago dagoela Jesus Egigurenek esaten duenarekin Ibarretxe Planarekin baino, eta hori ere zerbait bada. Agian, ezker abertzalea ari da sozialistekin zerbaitetan, eta oso ondo iruditzen zait, hitz eginez konpon-tzen direlako gauzak. Ea horrek indar handiagoa ematen dien he-mengo sozialistei, gero PSOE-ren aurrean beraien iritziek forma har dezaten.

Aldaketarik ekarriko al du PSOEk Espainiako hauteskun-deak irabazi izanak?

Egun batetik bestera ez. PSOEk azken zortzi urte hauetan bi fase izan ditu. Bata, bere burua garbitzearena, eta bigarrena PPrekin egin dituen akordio horiena. Beraz, egun batetik bestera aldatzea ezinezkoa da, baina legeal-dian aldeak markatuko dituztela uste dut. PSOEk Madrilgo go-bernura iritsita bere estruktura asko indartu du eta bere presen-tzia Espainiako Estatuko auton-o-mi guztietan indartu du. Katala-nek eskatzen dutena eta guk es-katzen duguna oso ezberdina da. Katalanek eskatzen dutena bada

Irratiko lana

"Irailaren amaieran Euskadi Irratian hasi nintzen, tertulietan. Ezuste handia izan zen handik hotsegitea. Baina saltsera bat naiz eta edozein erronkaren aurrean nire jarrera 'eta zergatik ez?' galdetzea da. Hasieran Gabonak arte hasiko nintzela esan nien eta gero, gustura baldin banegoen eta beraiek ere nirekin gustura bazeuden, jarraituko nuela. Segitzen dut. Lana ematen du, ez dirudien arren. Edozer kontuz enteratze horrek denbora eskatzen du; interneten ordu asko pasatu gauzak begiratzuz, egunkariak irakurri... Informazio hori jaso ondoren, zeure ondorioak atera behar dituzu eta ez da lan erraza. Nik ez dut lotsarik gai bat ez badut menperatzen hori argi esateko, eta besteak izaten diet hitz egiten, gehiago dakitelako".

nazio aitoritza, baina une honetan askoz pisu handiagoa du finan-tziazioak. Eta hemen finantziazioa oso atzera gelditu da, hemen karga politiko handiko gauza da eskatzen dena. Eta nik uste PSOEk lau urte hauetan zerbait aldatuko duela, bestela...

Orain GBBn zaude. Herrirako gogorik ez ala?

Izan nintzen zinegotzi. 1983tik 1987ra. EAJren zatiketa garaian, Gogorra garaia.

1999an udaletxera bueltatzen saiatu zinen, ezta? Udal hau-teskundeetan EAJ barruan Jose Mari Bastidarena ez zen zerrenda bat egon zela aipatu zen, eta zu zeundela buru ze-rrenda hartan. Hala al da?

Bai, egia da. Garai hartan alderdi barruan bat baino gehiagok ikus-ten genuen aldaketarako garaia heldu zela. Baina barruko bozke-tan galdu egin genuen.

Diputazioan Kulturari ibili izan zara batik bat. Nola ikusten duzu kulturalki Gipuzkoa?

Lurralde orekatua da, ez da Araba edo Bizkaia bezalakoa. Gi-puzkoan herri guztietan daude gi-zarte ekintza zerbitzu gehienak. Eta kulturari ere gauza bera ger-tatzen da. Uste dut Diputazioak emandako diru laguntzekin lan handia egin dela kultur etxeak egiten, baina gero horien kudea-ketan ez dela batere lanik egin. Zementutan diru asko gastatu da baina gero ekintza horiek man-

tentzeko eta dinamika hori he-rrian sortzeko eta mantentzeko ez da ezer egin, eta arlo honi ez nioke nota ona jarriko.

Azpeitiari ere ez?

Ez. Hemen kultur etxea bera ere falta da baina hori dela-eta herri-ko dinamika indar handiagoa hartu du. Eraikuntza eder hori izan balitz, akaso bertako langilei exijituko geniokeen egin beha-rrekoa.

Uztarrila aldizkariaren 1. zen-bakian eginiko mahainguruan ez zinen kultur etxearen alde agertzen...

Ez. Baina, batez ere, orain esan dudan horregatik. Nik uste erai-kuntza bat aldarrikatzea alferrik dela, denbora berean ez badira baldintzak ipintzen bertako talde-ek lan egin dezaten. Taldeek tokia behar dutela? Jakina, baina toki hori baliabide bezala erabiltzeko. Helburua ez da tokia izatea, bali-a-bidea baizik. Mahainguru hartan Basazabal aipatzen zen herriko kultur aktibitateetarako eta nik esaten nuena zen ez diola axola zein izan etxea edo lekua.

Hor dago Soreasuko proiektua.

Egia esan, ez dakit ezer asko proiektu horretaz. Jakin dudanez, taldeak biltzen ari dira Udalarekin zein baliabide behar diren jakite-ko eta ea hori Soreasuk ase deza-keen jakiteko. Udalaren eta talde-en artean adostasuna baldin ba-dago, fenomeno. ◀

PILDAIN
inmobiliaria
Elizkale, 22 • Tf. 943-812167 • pildain@jet.es

Clamendi
Batas Landa
Goiko Kale, 4 - Tíros, 81 13 49

CONSTRUCCIONES
ANTZIBAR
ERAIKUNTZAK

AIZPURU
AUTOAK
Landeta Auzoa - Urrut.: 943 81 23 59
Faxa: 943 81 22 81 - 20730 AZPEITIA

KOLOREAREN ESPARRUAN EZ DUGU MUGARIK*

URBISTONDO
MARGOAK
Salbe Auzunea, 35 behea 20730 AZPEITIA - Urrut.: 943 81 57 81

Iñaki
Uranga

Datuak.

- 1977.
- Azpeitia.

Ibilbidea

- Argazki Elkartekoa.
 - Argazki-poesia
- liburua egiten ari da.

senideak GERTUTIK

Urruntasuna, ezjakintasuna, ezintasuna...

Preso, iheslari eta deportatuen senideek sufritzen dutena egunero; Uztarriak 'gerturatu' egin ditu

GOTZON ARANBURU.

2002ko abenduan larri zauritu ondoren atxilotu zuten. Gaur egun, Valentziako (Espainia) kartzelan dago, Azpeititik 594 kilometrora. Argazkian, bere aita Joxe ageri da.

IÑAKI ETXARTE.

1974. urtean aldegin zuen herritik. Frantziako Gobernuak Afrikara deportatu zuen gero. Gaur egun, Kuban dago. Argazkian, Juan Mari anaia.

MAIDER EGIGUREN.

2003ko azaroan atxilotu zuten, eta Soto del Realen (Espainia) espetxeratu. Gaur egun, Alcalá Mecon dago, 500 kilometrora. Argazkian, Xabier anaia.

JUAN KARLOS ARRUTI.

1989. urtean Irungo Bentas auzoan eginiko segadan, Pattera atxilotu zuten. Puerto Santa Marian (Espainia) dago, 1.132 kilometrora. Argazkian, Marisol arreba eta Joxe anaia.

MARI ANGELES ARTOLA.

1978an aldegin zuen herritik. Frantziak Venezuelara deportatu zuen gero, eta ordulik han bizi da. Argazkian, Kontxi ahizpa.

JOXIN ARRUTI.

Joxin 2002ko martxoan epaiketa egin ondoren kartzelaratu zuten, 1980. hamarkadako kasu bategatik. Orain Dueso (Espainia) kartzelan dago, Azpeititik 200 kilometrora. Argazkian, haren ama Pakita.

XABIER ETXEBERRIA.

Txapi-k 2001. urteko urrian aldegin zuen herritik eta 2003ko urtarrilean atxilotu zuten Frantzian. Fresnesen dago preso, 911 kilometrora. Ekainaren 7-8an du epaiketa, Jabirekin batera. Argazkian, Eneko, Intza eta Amets ilobak.

JUAN MANUEL BEREZIARTUA.

Pakea-k 1978an aldegin zuen herritik, eta orduetik ihes eginda dago. Argazkian, Xabier anaia.

GARIKOITZ ETXEBERRIA.

Kafe 2001eko martxoan Haikaren aurka egin zen operazioan atxilotu zuten. Oraindik ez dute epaitu. Alcala Mecon (Espainia) dago, herritik 500 kilometrora. Argazkian, haren arreba Izaro.

JABI AGIRRE.

Txapi-rekin batera atxilotu zuten. Ekainaren 7-8an du epaiketa. La Santé-n (Frantzia) dago, 911 kilometrora. Argazkian, arreba Maider.

JOSEBA SEGUROLA.

Xegu-k, Txapi eta Jabirekin aldegin zuen 2001eko urrian. Ihes eginda dago. Argazkian, haren ama Maria.

Azpeitiko mendi gida ▶

Maiatzaren 22an aurkeztu zuen Uztarniak *Azpeitiko mendi gida*, Lagun Onak M.B.rekin elkarlanean. Harrera bikaina ari da izaten: 19 ibilaldi, koloretan... Eskura ezazu Eklipse, Iratzar, Martinez, Belatxe eta Uztarnian.

3. ibilaldiko orri berria jaso. Ordenadoreko iratxoengatik, 3. ibilaldian bidea markatuta dagoen argazkiak gaizki irten zuen. Uztarniak orri berria atera du. Gida aurrez erosi zutenak etor daitezela aldatzera.

Aurkezpeneko irudia. UZTARRIA

Hitzarmena sinatzeaz

Uztarnia eta Udala komunikazioko hitzarmena sinatzeaz daude, bien proposamenak adostu ondoren. 2000-2001koaren oso antzekoa izango da. Emango dugu horren berri.

'Hitza' laster da

Bi asteko oporrak hartu ditu *Urola-Kostako Hitza*-k, urrian Orio eta Zarauzko Kilometroak behar bezala jorratzeko. Ekainaren 15ean izango da zuen etxean berriro *Hitza*.

uztarriaren kanpaina HARPIDEDUNEN ARTEAN

Uztarnia oso gustura dago bazkide kopuruekin (832), baina ez da horrekin konformatzen, eta aurtén **1.000 bazkide izateko helburua** jarri du orain (urte hasieran 800ekoa jarri zuen). Hori dela eta, kanpaina hasi du.

BI FIGURA ▶

Zein dira bazkideak? Uztarniaren proiektuarekin bat egin eta ekarpen ekonomikoa egiten dutenak. Urtean, 24 euro. Bazkideek, harpidedunen aldean, abantailak dituzte (ikus behan beltzean dagoen koadroa).

Zein dira harpidedunak?

Beraien borondatez, sosik ematen ez diotenak Uztarniari, baina aldizkaria jasotzen dutenak (Uztarniak aukera hori ematen dielako, helburu batzuegatik: tirada, euskararen normalizazioa...). Harpidedun bakoi-tza Uztarniari urtean 15 kostatzen zaio.

KOPURUAK ▶

Bazkideak. 832.

Harpidedunak. 1.461 (hori-tako 300 oraintxe egin dira, *Hitza*-ren sorrerarekin).

KANPAINA ▶

Telefonoz. Uztarnia, Hitzeko enpresaren bitartez, harpidedunei telefono deiak egiten hasiko da, hauei proiektua ahal den ondoan azaldu (helburuak, ekarpen ekonomikoaren garrantzia, abantailak...) eta bazkide egin daitezen eskatuz. San Inazioak bitartean egingo da kanpaina.

Diptikoa. Uztarniak harpidedunei diptikoa ere banatuko die: bazkideek harpidedunak bazkide egin daitezen idatzitako arrazoi-ekin eta animoekin... ▶

U
832

bazkide gara
dagoeneko
Uztarnian;
eskerrik asko
denei

egin zaitez bazkide UZTARRIAN

Zure datuak Uztarniari helarazteko aukerak:

▶ Julian Elorza Hiribidea 4, behea eskubia (Azpeitia, 20730) ▶ 227 posta kutxa, Azpeitia
▶ uztarnia@topagutia.com ▶ Telefona (eta faxa): 943 15 03 58 ▶ www.uztarnia.com

IZEN-ABIZENAK ▶

HELBIDEA ▶

TELEFONOA ▶

KONTUKO 20 ZENBAKI (harpidedunek ez) ▶

NAN edo EHNA ▶

HERRIA ▶

E-MAILA ▶

BAZKIDEAK ▶

Urtean, 24 euro,
Jasoko dituzu.

- ▶ Uztarnia herri aldizkaria.
- ▶ Imanol Elias eta Joxe Yakola biografiak.
- ▶ Azpeitiko efemerideak, erdi prezioan (nahi baduzu).
- ▶ Mendi gida, erdi prezioan (nahi baduzu).
- ▶ Literaturia.
- ▶ Urola-Kostako Hitza.

*HARPIDEDUNAK ▶

Uztarnia diruz lagundu nahi ez baduzu.

Jasoko dituzu.

- ▶ Uztarnia herri aldizkaria.
- ▶ Urola-Kostako Hitza.

HIRUKOTE

ziklista

Txikitatik dabilta elkarrekin Jokin Ormaetxea, Joseba Albizu eta Andoni Aranaga: hasieran Lagun Onaken (batera) eta orain profesionaletan

► Testuak: Ainitze Oruesagasti ► Argazkiak: Nerea Uranga

Andoni Aranaga, Jokin Ormaetxea eta Joseba Albizu, Azpeitiko Lagun Onak Txirrindulari Elkartearen hasi ziren 11-12 urte zituztela. Orain hirurak profesionaletan daude. Albizuk (Euskaltel) bi urte daramatza profesional bezala, eta Aranagak (Chocolates Jacques) eta Ormaetxeak (Paternina Costa de Almería) aurreneko urtea dute. Aranaga Giroan ibili da maiatzean, Albizu Asturiasko Itzulian, eta Ormaetxearen bidez hirurekin hitzordua jarri du Uztarriak... baina ipinitako ordua baino bi ordu lehenago etorri da hirukotea egotzara. Horrelako aldearekin aritzen badira txirrindularitzan, ez dute ez etorkizun makala...

LAGUN ONAK TXIRRINDULARI ELKARTEA ▶

Andoni Aranaga.

"Lagun koadrila bezala gogoratzen dut. Katxondeoa, giro polita genuen taldean. Kanpora lasterketaren bat korritzera joan behar

Aranaga

Jaio. 1979-01-01.

Herria. Azpeitia.

Altuera. 1,80 metro.

Pisua. 72,5 kilo.

Profesional. 2004-01-01.

Taldeak.

- ▶ Iberdrola (1998-2002).
- ▶ Caja Rural (2002-2003).
- ▶ Chocolates Jacques (2004).

Palmaresa:

- ▶ Afizionatueta: Euskadiko Txapelketako erlojupekoa, Santiagomendi kronoigoera.

genuenean, Escuderoko autobus zahar batean joaten ginen; bizikletak autobusaren sabaian eramaten genituen, eta kabitzen ez ziren bizikletak autobuseko pasilloan eramaten genituen".

Jokin Ormaetxea. "Hasiera zen, eta arroparik ez zigutela ematen dut gogoan. Garai polita izan zen. Ilusioa agian, orain baino handiagoa genuen adin hartan".

Joseba Albizu. "Nik ere hasierak gogoratzen ditut. Lagun talde bat ginen".

BAKOITZAREN EGUNA ▶

Hirurek. "Goizeko bederatziak inguruan jaiki, gosalduta eta normalean 10:30ak aldera gelditzen gara hirurok, entrenatzera joateko. Egin behar izaten dugunaren arabera, batzutan hiru, lau edo bost orduko entrenamenduak egiten ditugu. Saioa bukatu eta etxeratzean, zerbait jan eta lokuluxka. Arratsaldean lagunekin egon, afaldu eta ohera".

ENTRENAMENDUAK ▶

Aranaga. "Denboraldian ekipoa-ekin, korritzera baino ez gara joaten. Entrenatu, normalean, hemen egiten dugu. Batzuek abdominalak eta egiten dituzte, nik ez. Neguan gimnasia, igerilekura gehiago joaten naiz".

Albizu. "Denetik pixka bat egiten dugu: luzea, motza, mendia... Garai hauetan bizikletan baino ez gara ibiltzen".

Ormaetxea. "Denboraldia hastean entrenatzen gara ekipoa-ekin; bestela, gu geu aritzen gara".

HEMENGOKI PARAJEAK ▶

Aranaga. "Entrenamenduak egiteko toki ideala da hau. Laua eta

malda gorabeheratsuak etxetik gertu ditugu, eta hori eskertzen da. Toki pribilegiatua da bizikletan ibiltzeko. Eguraldia da pixka bat hutsigaitzen diguna".

Ormaetxea. "Paraje onak dira hauek. Laua entrenatu nahi badugu, kostaldera joaten gara eta portuak igotzera Urraki, Madubi aldera".

Albizu. "Hemengo parajea oso ona da. Aberatsa da oso. Denetik eskaintzen du. Albaceteko txirrindulari batek baino zorte handiagoa daukagu alde horretatik; izan ere, han lautada eta haizea besterik ez daude".

TXIRRINDULARITZAREN GOGORTASUNA ▶

Albizu. "Ahalegin eta sakrifizio handia eskatzen duen kirola da gurea. Ahalegina egiten den unean baino gehiago, eskatzen duen sakrifizioa da gogorragoa".

Ormaetxea. "Lehenengo batean lagun batek esan zidan futbola txirrindularitza baino gogorragoa dela, baina uste dut horrelako txorakeriarik inoiz ez dudala entzun. Txirrindularitzan 24 ordu beraren arabera antolatu behar dira".

Aranaga. "Bizikleta gainean ibiltzea polita da. Txarrena aparte egin behar diren sakrifizioak dira; jana, bizitza horren inguruan antolatzea, parrandak...".

PARRANDA ▶

Albizu. "Parrandan ibiltzea ez da agian, ondo ikusita egongo. Hori norberak ikusten du. Baina nik pentsatzen dut denboralditik kanpora neguan parrandaren bat egitea ona dela. Denak bere neurria du. Astero parranda botaz

“Bizikletan ibiltzea polita da; txarrena sakrifizioa da; jana, parrandak...”

BATERA.

Denboraldian sartu-sartu eginda daude, batean eta bestean dabiltza hiru txirrindulariak korritzen, baina hirurek ere izan dute Uztarriarekin egoteko astirik. Aspalditik ezagutzen dute elkar, eta ederki konpontzen dira. Errepidean entrenatzen ez ezik, tarteka afaltzen eta kalean ere ikusten dira hirurak. Gazteak dira.

» gero, bizikletan jai dago, baina noizean behin egitean, buru alde-
tik-eta ondo etortzen da”.

Aranaga. “Denboraldian ere tan-
tean behin bat edo beste ez dago
gaizki. Egin beharra dago, beste-
la hobe apaiz sartzea”.

Ormaetxea. “Hori norberak ikus-
ten du”.

AUTODEFINITU ▶

Ormaetxea. “Eskalatzailea naiz”.

Albizu. “Pixka bat errdadorea
naiz. Askok pentsatzen dute es-
kalatzaile petoa naizela, baina nik
ez dut horrela uste”.

Aranaga. “Nire burua aldapa mo-
tzetarako ikusten dut, etapak
gora-behera asko dituenen, al-
dapa luze gabe”.

HASIERAKO HELBURUAK ▶

Aranaga. “Aurtengo helburua
poliki-poliki hobetzen joatea. Bi-
garren zatia lehenengoa baino
hobea egiten joatea. Urte buka-
ra pixka bat polita eginez gero,
gustura bukatzeko moduan naiz”.

Albizu. “Urtetik urtera hobetzen
joatea. Aurten Espainiako Itzulian
izango naiz”.

Ormaetxea. “Nire helburua, Eus-
kal Bizikletan ondo ibiltzea da”.

Ormaetxea

Jaio. 1980-05-26.

Herria. Azkoitia.

Altuera. 1,86 metro.

Pisua. 72,5 kilo.

Profesional. 2004-01-01.

Taldeak.

▶ Kaiku (1999).

▶ Telcom (2000).

▶ Ulma (2001).

▶ Telcom (2002).

▶ Caja Rural (2003).

▶ Paternina Costa de Almeria
(2004).

Palmaresa.

▶ Afizionatuetan: Urrakiko
igoera bi aldiz, Arabako Itzuliko
erlojupekoa, Gorako Igoera.

AMETSETAKO ETAPA ▶

Aranaga. “Flandriako Tourra”.

Ormaetxea. “Frantziako Tourre-
an, Pirinioetan etapa bat irabaz-
tea”.

Albizu. “Tourreko etapa bat ira-
baztea; ahal izanez gero, mendi-
ko bat”.

ALDEGINDAKO UNEAN ZER? ▶

Aranaga. “Protagonismo puntu
bat ematen du ihes eginda ibiltze-
ak. Ilusioa ere bai. Ondo zoazen
seinale da”.

Ormaetxea. “Baina nahiz eta
ihes eginda joan gaizki baldin ba-
zoaz, noiz edo noiz pasatzen da
burutik ‘ea noiz harrapatzen nau-
ten’. Ezberdina da ihes eginda jo-
atea edo zuzendariak agindu di-
zulako tiratzen joatea”.

Albizu. “Ihes eginda protagonis-
moa hartzen da. Etapa batean
ihes eginda ibiltzen bazara, zure
lana justifikatuta gelditzen da”.

PROFESIONALETAKO PASADIZO BAT ▶

Aranaga. “Otsailean, taldeare-
kin Malasiera joan nintzen entre-

natzera. Taldean bizikleta gaine-
an gindoazela, bat-batean, sei txi-
mino gurutzatu zitzaizkigun bide-
an. Parre ederrak egin genituen”.

Ormaetxea. “Lehenengo laster-
keta nuen profesional moduan,
profesionalen nire debuta zen
eta ni erori egin nintzen. Nire gai-
nera Paolo Bettini, Italiako txapel-
duna erori zen eta ez zen mugit-
zen. Nik esaten nion ‘pero Paolo,
muevete’ baina hura ez zen mugit-
zen. Hasiera ona izan zen...”.

Albizu. “Profesional bezala las-
terketa batean ateratzen nintzen
lehen aldiz zen, Italian eta behin
lasterketa korrituta, etxerako he-
gazkina galdu nuen. Zer egin ez
nekiela gelditu nintzen. Taxi bat
hartu eta hotel batera, Milanen.
Hurrengo eguneko hegazkin txar-
tela atera eta egun bat berandua-
go intsi nintzen etxera”.

DOPINA ▶

Albizu. “Eliteko kirol denetan
dago dopina. Denontzako lege
beraiek daude eta txirindulari ba-
koitzak ikusten du dauden lege
horietan ibili eta marra hori pasa-
tzea. Txirindularitza bezala, ba-
dira beste kiroletan tranpa egiten
dutenak. Beste kirol askotan txi-
rindularitza baino askoz kontrol
gutxiago dago. Gure kirola oso
kontrolatua dago”.

Aranaga. “Txirindularitza denen
ahotan dagoen kirola da. Eman
behar zerrikeri asko dagoela.
Tranposoak denean daude.
Azken batean, txirindularitza
egiten diren kontrol guztien ara-
bera, beste kirolekin alderatuz,
positibo gutxien ziklismoan
daude. Mila kontrol egiten dira ur-
tean, era guztietakoak gainera,
txirindulari bati ilea atera diezai-
kete, eta ezin du kexatu. Nik uste
kirol guztietan arau batek egon
behar lukeela”.

Ormaetxea. “Bakoitzak jakin
behar du zer egiten duen, kontro-
lak denentzat daudelako. Bakoit-
zaren kontzientzia da agintzen
duena. Kontrol zorrotzak daude.

Debut ‘ona’ eduki nuen: erori egin nintzen eta nire gainera, Paolo Bettini”

Txirindulari bat hiltzen bada, Pantani hil zen bezala, dopina eman duela, kokaina hartzen, gauza asko zabaltzen dira. Baina futbol-leko dopinari buruz inork ez du ezer esaten".

TOURRA ▶

Aranaga. "Lasterketa handia da. Niri ez dit ilusio berezirik egiten baina joateko esango balidate gustura joango nintzateke. Irabaz daitekeen lasterketa handiena eta zailena da. Tourrera joateko filtro asko pasatu behar dira. Lehenengo, zure ekipoak bertako partaideetako bat izan behar du, gero taldeak hartu egin behar zaitu..."

Ormaetxea. "Iaz Andoni eta biok Tourra ikusten izan ginen. Munduko lasterketa onena da, nire uestez".

Albizu. "Oihartzun handia du Tourrean egiten denak. Beste lasterketekin alderatuz, Tourrean egiten denak hamar aldiz gehiago kontatzen du. Alde horretatik esan daiteke Tourrak gehiago ematen duela. Beste lasterketa asko daude onak eta garrantzitsuak, baina nahiz eta emaitza onak atera, jendea ez da enteratzen. Jendeak gehien Tourra eta Mundialak jarraitzen ditu".

IDOLOA ▶

Aranaga. "Gustukoak asko ditut, baina bat aipatzearren, Musseuw".

Albizu

Jaio. 1978-07-06.

Herria. Azpeitia.

Altuera. 1,70 metro.

Pisua. 60 kilo.

Profesional. 2003. urtetik.

Taldeak.

- ▶ Iberdrola (1997-1999).
- ▶ Cafes Baque (1999-2002).
- ▶ Mercatone (2003).
- ▶ Euskaltel-Euskadi (2004).

Palmaresa.

- ▶ Afizionatueta: Goieriko Itzulia, Aragoiko Itzulia, Tenerifeko Itzulia, Italiako Giroa, Euskaldun Saria.
- ▶ Profesionalean: Friuliko Giroa.

“Nire ametsa? Tourrean etapa bat irabaztea, ahal dela mendiko etapa bat”

Ormaetxea. "Nire idoloa Ullrich da. Asko gustatzen zait".

Albizu. "Inoiz ez dut idolorik izan. Hori bai, beti eskalatzaileak gustatu izan zaizkit".

ZIKLISMOA TELEBISTATIK ▶

Aranaga. "Asko jarraitzen dut txirindularitza telebistatik. Kamerak ere ikustera joaten gara".

Ormaetxea. "Telebistatik asko jarraitzen dut txirindularitza. Lasterketak ikustea gustuko dut. Txirindularia izateko asko gustatu behar zaizula uste dut, bestela jai dago".

Albizu. "Telebistan gehien jarraitzen dudana kirol saioak dira. Batez ere, txirindularitza".

SELEKZIOA ▶

Aranaga. "Euskal selekzioa egongo balitz, gustura aterako nintzateke. Mundiala korritzea egundokoa da da. Beste ilusio bat da Euskal Herriko selekzioarekin korritzea".

Ormaetxea. "Espainiakoan baino gusturago aterako nintzateke. Baina Espainiakoak aukera emanez gero, joan egin behar. Afizionatueta Euskadiko selekzioarekin korritu izan genuen Frantzia aldean".

Albizu. "Euskal selekzioaren inguruan txirindularritzan ez da horrelakorik planteatu futbolean bezala".

ADITUAK ▶

Ormaetxea. "Azkoitian behintzat, txirindularitza gehien dakitenak txikiteroak dira".

Albizu. "Kirol honetan, beste gauza askotan bezala, sasi-jakintsu asko dago".

ERORKETAK, PUNTUALITATEA... ▶

Ormaetxea. "Kaiku taldearekin nengoela, Aubisque (Frantziako Pirineoak) jaisten klabikula hautsi nuen. Gero anbulantzia eraman ninduten, baina inork ez zidan ezer ulertzen. Anbulantzia goitik behera zorabiatuta jaitsi ninduten. Sekulako antzerkia izan zen. Paueko ospitalera eraman ninduten, larrialditan aulki gurgildun batean jami eta pasilloan utzi. Han denetik pasatzen ikusi nuen".

Aranaga. "Altzon erlojupeko lasterketa batean berandu iritsi nintzenean, orduan izan nuen disgustorik handiena".

Albizu. "Eibarko Balentziagaren Omenezkoan erori nintzenean, ukalondoa hautsi nuen".

TALDEKO HIZKUNTZA ▶

Aranaga. "Inglesez ahal den moduan moldatzen naiz taldekideekin hitz egiteko".

Ormaetxea. "Taldeen gaztelaraz hitz egiten dut".

Albizu. "Euskaraz eta gaztelaraz hitz egiten dut".

inmourbil
servicios inmobiliarios

URBIL ZENTRU KOMERTZIALA, 39. LOKALA
20170 USURBIL
TELEFONOA: 943 37 30 69
FAX: 943 37 30 68
WEB ORRIA: WWW.INMOURBIL.COM
EMAIL: INFO@INMOURBIL.COM

AZPEITIA: Erdi Kale, gazteentzat egokia!

100 m, 3 logela, bainugela, jangela-egongela, sukaldea eta despenseroa

Leola hiribidea, 24
LOIOLA - AZPEITIA

Tlfona: 943 01 56 08
Faxa: 943 15 03 62

- AHOLKULARITZA FISKALA,
LABORALA, KONTABLEA
- ASEGURAK
- FINKEN ADMINISTRAZIOA

Erparan kalea, 30

Tel.: 943 15 75 25 Fax: 943 15 72 75
e-mail: luba.ase@euskalnet.net

JOAN...

Gurean ▶
XABIER KINTANA
▶ euskaltzaina

“Aspalditik dut ezagun Azpeitia”

Xabier Kintana euskaltzaina Azpeitian izan zen maiatz hasieran. Iraurgi ikastetxeak antolatu zuen Euskal Astearen barruan hitzaldia ematera etorri zen.

Lehen aldia izan al da hona etorri zarena?

Ez; aspaldidanik ezagutzen dut herri polit hau. Inoiz Euskaltzandiako bilerak ere egin izan dira Azpeitian.

Zer eskaintzera etorri zara?

Joan Perez Larrazagakoaren eskuizkribuetan egineko azterketetan aurkitutakoaz mintzatu naiz.

Zer iruditzen zaizkizu iraugik antolatutako ekimenak?

Kultur ekintza interesgarriak dira, baina lehen jendeak kultur egarri handiagoa zeukan. ▶

Zortzi milioi euro herrira

Maiatzaren 7an, ONCEren ostiraletako zozketa berezian, 18.060 zenbakia tokatu zen irabazle, Azpeitian tokatu ere. Zenbaki horretako 60 kupoi saldu zituen Javier Arto-la azpeitiar kupoi saltzaileak (argazkian). Guztira zortzi milioi euro tokatu ziren eta saritu gehienak herrikoak bertakoak dira. Aspaldian suerteko dabil Azpeitia.

Urrestillan lokal berria

Maiatzaren 11n Urrestillako Antxieta Elkartean zuen egina deialdia Udalak, eta bertan, Urrestillan Kale Txiki kalean ireki nahi duen erabilera askotariko lokalaren berri eman zuen.

Neskak txapelkun

Lagun Onakeko neskek igoera lortu dute. Hurrengo denboraldian Espainiako Ligan ariko dira. Azkeneko partida maiatzaren 16an jokatu zuten, Garmendipe zelaian, eta 8-1 irabazi zioten Ondarruko taldeari.

Xoxote gaztak beste sari bat gehiago

Berastegi baserrian egiten duten Xoxote gaztak bere bosgarren saria irabazi zuen, II. Bilboko Artzain Gazta Txapelketan; lehen saria. Gaztagileak Maria Luisa Alberdi eta alaba Edurne dira.

MAIATZAK 2 ▶ XXXIII. Urrakiko igoera, afizionatu eta sub 23 mailakoen txirindulari proban Orbea Olarra taldeko Ruben Perez izan zen irabazlea. **MAIATZAK 7 ▶** Azpeitiko profesionalen hasiberrien V. Erremonte Txapelketa hasi zen. **MAIATZAK 8 ▶** XXVIII. Udaberriko Azgarki Rallyan irabazle Mikel Zendoia izan zen. **MAIATZAK 14 ▶** Gipuzkoako Bazkondeak banatu zituen sarietan Biele Azpeitiko enpresak Pyme saria jaso zuen; hau da, enpresa ertain eta txikiak dagokien saria irabazi zuen.

EKAINAK 6 ▶ Udal Musika Bandaren kontzertua: Sanjuandegin (12:00etan) eta Nuarben (18:00etan).
EKAINAK 17 ▶ Juan Antxieta Musika Eskolako umeen ikasturte amaierako jaialdia, 19:30etan Izarraitz Pilotalekuan. **EKAINAK 20** ▶ Lagun Onak M.B.k antolatuta Mendaur eta Aiako Harrietara irteera. **EKAINAK 1-5** ▶ Aste berdea, *Azpeitia Europarekin ingurumenaren alde lelopean*, eta aste osoan ekitaldi eta tailerrak antolatuta ditu Udalak. **EKAINAK 25** ▶ Festa herrikoien aldeko batzordeak deituta bilera, 20:30ean.

SANJUANDEGIKO FESTAK.

Sanjuandegiko udaberriko festak iritsi dira. Maiatzaren 29tik ekainaren 6 bitartean ospatuko dira eta adin guztietako jendearentzat antolatutako ekitaldiak izango dira egun horietan.

EKAINAK 5 ▶ 11:00etan ▶ Sanjuandegin ▶ Zilindrada handiko eta antzinako auto karabana

XABIER URBISTONDO ▶ Urrestillako festa batzordeko kidea

“Aurten **zezena jarri dugu** festak indartzeko asmoz”

E kainaren 24an ospatuko da San Juan gava, Euskal Herriko leku askotan bezala, Urrestillan festak ospatuko dira. Xabier Urbistondo urrestildar gaztea urte askoan dabil festak antolatzen eta ongi asko daki festa horien berri.

“Orain zortzi urte hasi nintzen festak antolatzen. Bileretara joan eta gauzetaz enteratzen. Belaunaldi-ka doa kontu hau, eta aurreko belaunaldiak ordezkatzeko sartu nintzen talde horretan”. Gaur egun beste belaunaldi gazteago bati utzi nahi diote festak antolatzearen kargua.

Festak egun gutxi batzutan izaten dira, baina ez da gauza bera gertatzen antolakuntzarekin. “Hiru bat hilabete lehenago asten gara bilerak egiten eta dena prestatzen, ez baita dirudien bezain erraza”.

Festei begira, “beti bezala arbola sartzea izango da festen puntu nagusia, baina aurten berritasun bat sartu dugu. Garai batean iluntzean zezena izaten zen, baina debekatu egin zuten zezena iluntzetan. Aurten ekainaren 26an, San Juan hiru-garrenez, goizeko zazpitan sokamuturra izango da”.

Urrestillan festak hasi, ekainaren 23an hasiko dira, eta 27an bukatu. ◀

EKAINAK 26 ▶
Sokamuturra.

- ▶ 07:00etan.
- ▶ Plazan.
- ▶ Urrestillako festa batzordeak antolatuta.

...ETORRI

Besterik ▶

EKAINAK 12 ▶

Gazte Eguna.

- ▶ Egun osoan.
- ▶ Plazan.
- ▶ Azpeitian Gazteok Zer!?

EKAINAK 9 ▶

Bertsolaritza eta lana.

- ▶ 19:00etan.
- ▶ Enparan Domebean: Unai Iturriaga eta Maialen Lujanbio.
- ▶ Manu Robles-Arangiz Institutua.

EKAINAK 5-6 ▶

Trinitateko festak.

- ▶ Asteburu osoan.
- ▶ Nuarben.

erdi aroko AZOKA

Ekainaren 19an eta 20an
ospatuko da azoka; Azpeitia
orduko giroz dekoratu nahi dute

► Testuak: Ihintza Agirretxe ► Argazkiak: Rosario Ibaeta

Ekainaren 19an eta 20an, Erdi Aroko azoka ospatuko da, lehen aldiz, Azpeitian, Naparbidea taldeak antolatuta. "Orain hamar urte hasi ginen, eta lehen agerraldia Azkoitian egin genuen. UEME elkarte-

ak antolatu zuen azoka hura eta herritarren partehartzea garrantzitsua zela eta animatu egin ginen", dio Rosariok. Ordutik Euskal Herrian 200 azokatik gora antolatu dituzte.

"Hasierako urteetan 20-22

azoketara joaten ginen denboraldian. Orain, ordea, 10-15era joaten gara".

Joaten diren leku guztietan sortzen omen dute ikusmina. "Soinean ibiltzen ditugun arropak geuk egiten ditugu. Modeloak Zumaiako San Telmo museotik eta liburutatik hartutakoak dira. Erabiltzen ditugun txapelen berdinak, berniz, Gernikako Gorteetan aurki daitezke". Arropei hasierako urteetan ateratako argazki eta bideo kopurua ez omen dago kontatzerik.

Azokaz azoka ederki eza-gutu du Rosariok Euskal Herri osoa: "Azoka hauek ospatzen diren herriak normalean nahiko

bereziak izaten dira. Nafarroan, Erronkari bailara aldean, Lesaka, Lizarra, Olite... Leku askotan ibiliak gara. Gipuzkoan Getarian, Ordizian, Hondarribian...".

Orain Azpeitira datoz. Naparbidea taldeak ekarriko duen animazio taldeaz gain, herritarren partehartzea bultzatu nahi dute. "Horrela jendea festan bertan sentitzen da, eta festa politagoa izaten da. Horrez gainera, herria, dendetako erakusleihoak, etxe atariak... garaiko dekorazioz estaltzeak ere asko laguntzen dio giroari". Aste-buru horretan, 8-10 zaldi inguru izango dira kalean bueltaka, eta musika eskolakoak eta barranga ere izango dira. Postu turistiko bat ere izango da eta bertatik herria ikusteko gida batzuk irtingo dira tarteka. ◀

ERDI AROKO AZOKA

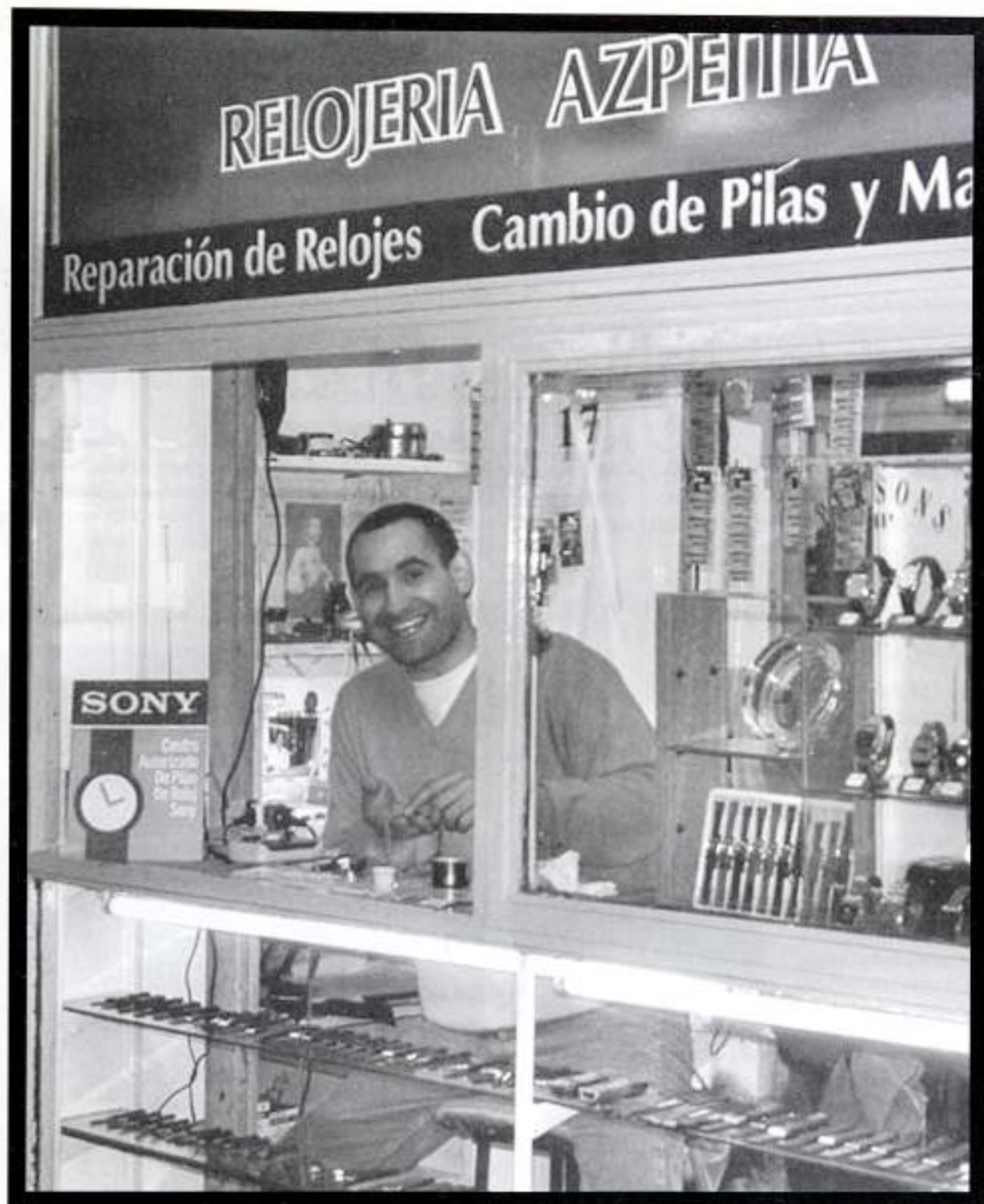
Eguna. Ekainak 19-20 (larunbata eta igandea).

Ordua. Aste bukaera osoan.

Tokia. Azpeitiko kaleko edozein txokotan aurkituko da animazioa.

Antolatzailea. Azpeitiko Udala.

AZPEITIA ARGENTINAN.

Argazkian ageri dena Eduardo da, bere dendan. Itxura batean ez du ezer apartekorik dendak. Dagoen lekuan egoteagatik eta dendaren izenagatik da ezohikoa: denda Argentinan dago eta izena Azpeitia du. Eduardo, Mendozan, bere jaioterrian, bizi da baina denboraldi bat Azpeitian pasatutakoa da. Hemendik Argentinara itzultzean denda jarri zuen eta Azpeitia izena jarri zion. Eta azpeitiar bat hantxe tokatu, eta klik!

► Testua: Ihintza Agirretxe ► Argazkia: Xabier Unanue

Efemerideak ▶ hilabetea

Txalintxo mendiko gurutzea.

santuak bai, baina POBRERIK EZ

Ez zen giro herrian: batzuk bertan ezin bizi eta bizi zirenak ere kexa ziren

▶ Testuak: 'Azpeitiko efemerideak' liburua (Imanol Elias-Uztarria)

EKAINAK 2 ▶

San Inazio. 1868an Diputazioari eskemik beroenak ematea erabaki zen idatzi baten bidez, maiatzaren 31n osatuko zen elizkizunera-ko gonbitea ontzat hartu zuelako. Elizkizun horretan, San Inazio Gasteizko apezpikutzako patroizendatu zela ospatu zen.

EKAINAK 5 ▶

Kanpotarrak ez herrian. 1693an kontuan izanda herrira kanpotar behartsu asko etortzen zela eta herrian dagoeneko nahikoa behartsu zegoela —asko herrikoak bertakoak—, egoera hori nolabait moztu nahi zen. Beraz, era guztietako kanpotarrak herri-rik bidaltzea erabaki zen. Lan horretaz hiru udaltzainek arduratu behar zuten, ahalik eta azkarren.

EKAINAK 11 ▶

Nuarbeko eliza. 1950. urtean Nuarko eliza inauguratu zen, ereforma handiak egin ondoren.

EKAINAK 14 ▶

Mugak. 1930ean, alkateak hila- ren 11n Txalintxo mendian izan

Nuarko eliza.

zuen bileraren berri eman zuen. Biler horretan, Galo Barrena peritua eta Bizkarrondo igeniaria zeuden, eta Azpeitia eta Azkoitia- ren arteko mugarriak non jarri behar ziren ikusten aritu ziren, sententziak bere garaian agindu-ko zuela betetzeko asmoz.

EKAINAK 17 ▶

Umeen pare. 1889an herritar batzuk kexatu egin ziren frontoian, adin handikoek gazteko- ei jolasten uzten ez zirelako, ezta txandaka ere. Udalak udaltzain bat jarri zuen frontoian. ◀

Pertsonaia ▶

JOXE MARI IRIONDO.

Ekainaren 10ean 66 urte beteko ditu Joxe Mari Iriondo urrestildarrak. Guztiontzako aurpegi ezaguna da; izan ere, urte asko egin ditu telebistan lanean, irratian ere jardun izan du, eta bertsolaritzan gai-jartzaile izandakoa ere bada.

Datua ▶

1969

EKAINGO MARGOAK.

Ekainaren 8an 35 urte beteko dira Antxieta Jakintza Taldeko sortzaile eta kide Andoni Albizurik eta Rafael Rezabalek Ekaingo margoak aurkitu zituztela, Zestoan. Gaur egun, Ekaingo kobazuloaren erreplika egiten ari dira.

Argazkia ▶

LUMINOR ZINEMA.

Foru Ibildidean zegoen Luminor Zinea lurreratzeko baimena eman zitzaion Gregorio Ansoalderi, 1954ko ekainaren 18an. Haren aldetik Zelaitxo Zinea proiektua jaso zuen. Zelaitxok urte ugari egin zituen, duela bi urte bota zuten arte. Orain areto txikiak irekiko dira.

Kontua da... ▶

Itxaropenean

Imanol Elias
Odriozola

Jose de Artetxe azpeitiar idazlea ardatz bihurtu zen Nazioarteko Liburu Egunean. Ardatz, trenan duten eta ez duten herri eta biztanleen artean. Euskotrenek, Artetxek 1950ean argitaratutako *Mi viaje diario* lanaren edizio berria banatu baitzuen bezeroen artean. Ekintza txalogarria, bidaia eta kultura elkartzeko. Ez zuen seguruenik azpeitiar idazleak inoiz pentsatu-ko Urolaldean ibili eta bere herrira iristen zen trenan galduko zenik, baina bere lanaren edizio berri bat kaleratu aurretik, behin baino gehiagotan bidaia zuen tren zaratatsu hark geldirik zeramatzan urteak.

Gaur egun bere herrian den Trenaren Museoa ikusteko aukera izanik, auskalo zer pentsa zezakeen. Hainbeste lokomotore eta bagoi geldirik... Lurrundun lokomotorea Azpeititik Lasara bitartean dabil-za, Loiola aldera ezinezkoa egiten zaiolako joatea, baldin behintzat lantegi baten barnetik igaro ezik...

Zeharo oker ez ba naiz, ez al zituzten lehen bidaia-ekin trenak, museoa sortu ondoren, Loiola alderdi horretara? Edo, amets bat izan da nirea?

Gauzak horrela, datozen bezala hartu behar. Trenaren ordean autobus luzeak ditugu Urolaldean; hau da, *mi viaje diario* hori nahi izanik egitea. Bitartean, andaluziar batek esan dezakeen bezala *“ir pa ná!”*. Eskaintzen zaigun bidaia, trenan umeez ikusteko.

Urola trenaren liburua aurkeztean 2002an Azpeitiko udaletxean, agindu zigun norbaitek –politikaria bera– trenan izango zela oraindik Urolaldean, Zumaitik Azpeitira bitartean behintzat, txatarra garraiatzeko lehenik eta geroago, akaso, bidaiariarentzat. Bi urte igaro dira, lehen urratsik egin den aztamari ez dugu eta askotan bezala politikarien hitz dotoreak haizeak eraman dituela pentsatzen hasiak gara. Itxaropena ez omen da galdu behar inoiz, ordea...

Garai bateko Azpeitia ▶ Inixio Mari Aranetak kontatua

Lana eta FESTA

Lana urte askoan eta gogor egina da Inixio Mari, baina inguruko herri eta auzoetako festetara joateko denbora ere hartzen zuen

▶ Testua: Iñintza Agirretxe

Inixio Mari orain jubilatu da, gaur egun gustura ibiltzen da bilobarekin Loiolara bueltara eta Elosiagako bere baserrian baratzen lanean. Hark dioen bezala, “tamainan” egiten du orain lan.

Urte asko pasatu ditu lanean aurretik, ordea; eraikuntzan 44 urte, baina hasieran beste lan batzutan ibilitakoa da. “15 urte nituela Atxubiaga baserrira joan nintzen lanera, morroi. Eta Azpeitira morroi etorri nintzenean eza-gutu nuen bertako berri; ordu arte ez nuen horrenbeste eza-gutuzten. Bi urte pasatu nituen lanean han. Oso gustura ibili nintzen, familia ere oso ona baitzen”.

Morroi bi urte igaro ondoren, Organu fabrika hasi zen lanean. “Organeria Española izena zuen fabrika bat bazen herrian eta bertan hasi nintzen lanean, baina ez nuen denbora luzean pasatu bertan. Izan ere, kobratu ere gutxi egiten ginen. Aste osoa lanean pasatu eta 32 pezeta inguru kobratzen genituen”.

“Azpeitira morroi etorri nintzenean eza-gutu nuen bertako berri; ordu arte ez nuen horrenbeste eza-gutuzten”

INAXIO MARI ARANETA ▶ jubilatu

Jendea lanean. AIZBE

Organu fabrika utzi eta obran hasi zen. “Denetik egiten genuen; hormak, enkofratuak... Lanean ibili nintzen 44 urteetan asko aldatu zen lan egiteko era. Hasieran dena bizkarrean igo behar izaten genuen. Gero etorri ziren grua txikiak, eta asko arindu zuten horrelakoek lana”.

▶ **FESTAK.** Baina ez zen dena lana izaten; Inixio Mari hartzen zuen festarako beta ere. “Beizama, Urrestilla... Lagunak ibiltzen ginen inguruko herri eta auzoetako festetan. Hasieran oinez ibiltzen ginen alde batera eta bestera, baina gero lagun batzuek bizikleta erosi genuen eta bizikletaz joaten ginen bazter guztietara”.

Elosiaga auzoko festak Santa Luzietan izaten dira, abenduaren 13an, “Orduetik asko aldatu dira festak. Lehen auzoko festen zain egoten ginen, eta giro polita izaten zen, nahiz eta negua izan eta eguraldiak ez lagundu. Horrelakoetan ganbara edo koarto moduko batean sartu guztiok eta joan ibiltzen ginen”. ◀

Hitz gezidunak ▶

	Pozioa	Metodoak	Arrastoa	Iper., irten	Arabako eskualdea
	DEITURA	Rutenioa	Ogi egilea	Alkoholaren bukaera	
	Euskara molde				
	Ordaina				
Salto egin	Zintzo	Errep., komiki lagun		Kasik	
Manu	* IZENA	... egin, obeditu		Uti	
					Röntgen
					Filosofia adarra
Infin., lortu		Senarraren ezkontidea			
Italiako sumendia		Sodica	I. nazio-arteak		Naizen honek
		Bizkaiko ibaia	Gipuzkoa-ko herria		
Duela 24 ordu		Errep., gorotza		Norekin atzizkia	
Heldu		Irudia		Ezinen erdian	
			Izatasuna du		
			Kontso-nantea		
U biritan		Uretako bizidunak			

* Herriko aktorea

Pasarte kodetua ▶

Xabier Alday idazle azpeltiarren pasarte bat (*Bazterrekoak*, 2000) azalduko zaizu ondoko lauki guztiak bete ondoren. Joko honetan, zenbakiak hartu dute letra edo hizkien ordea. Letra bat, zeinek berea, hartzen du gehienez zenbaki bakoitzak, eta batzuetan ez dira letra guztiak azaltzen. Zenbaki batzuei dagozkien letrak eman ditugu lagungarri gisa.

		E		N					T
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	A					I		U	

12	14	15	9	3	13	1	3	5	12	4	11
3	5		15	8	12	1	1	13	14	3	2
12	1	1	17	3	16	13	5		20	17	1
17	5	9	12	5		18	3	5	19	3	12
	14	3	16	17		3	13	12	5		19
3	5		5	15	2	12		9	3	16	12
3	1	10	4	3	5		4	3	5		6
1	1	17	11	15		12	4	11	3	5	10
3	17	2	12	10	19	12		4	19	6	12
10	4		12	1	10	3	12	5			

Soluzioak ▶

HITZ GEZIDUNAK

K	V	N	I	V	R	R	V	U	U
I	K	A	Z	I	K	I	X	T	A
N	I	K	A	K	O	Z	A	T	A
•	T	I	A	•	N	A	•	E	T
A	E	T	Z	M	A	•	R	O	L
H	•	U	T	E	N	A	M	A	K
I	A	•	N	T	I	•	N	O	S
I	X	A	L	K	S	U	E	•	•
A	•	O	Z	I	R	O	D	•	•
•	•	A	•	S	•	•	•	•	•

PASARTE KODETUA

azken belatua zulaizten artean". **Xabier Alday**
nuka begi eman nuen nola desagertzen zen herriko
"Abadearen azken oharra belarrietan tirindan ge-

UZTARRIAREN APIRILEKO ARGAZKI LEHIAKETA

zein da hau?

Fernando Morillo

Irabazlea

Larraitz Arzeluz Uztarrirako bazkidea izan da argazki lehiaketako 51. irabazlea. **Motx ileapaindegiko** zerbitzua irabazi du sei gisat. Argazkian, Larraitz—ezkerrean—eta Motx ileapaindegikoa.

Zer kale da hau? ▶

ERANTZUTEKO EPEA ▶

Ekainak 18 (ostirala)

NORA BIDALI ▶

Julian Elorza Hiribidea 4, behea

ZEIN DEN ADIERAZI ▶

ZURE IZENA / TELEFONOA ▶

IRABAZLEARI SARIA ▶

Erosketa txartela (Mugi kirolak)

PARTE HARTZEKO

BALDINTZA ▶

Uztamian bazkide izan behar da

Lore Sorkak
Koroak
Lore Apaingarriak

Etxeetarako
zerbitzua dugu

Tel. 943 81 51 87
Londetxe, 25

ERAKUSKETA:
Eliz kalea, 12 - behea
Tfnos. eta faxa: 943 81 12 12
BILTEGIA:
Landeta Hiribidea, 19
Tfnos. 943 15 16 66
20730 AZPEITIA
E-mail: burualde@euskalnet.net

**Bainuak
eta
bainu osagarriak**

ESKAINTZEN DUGUNA

Iurgintza
Berogailua, klimatizazioa, EUB eta
beraria mantenu lanak
Gasa (EG-IV kategoria)
Erregai likidoak

11100 0114 Begonia, 66

EPELDE INMOBILIARIA

Goiko Kale, 1 - Behea
Tfona/Faxa: 943 15 03 31
20730 AZPEITIA

AERI 2000

Ekain
ALBARTARI KLINIKA

Euskal Herria, 34
20730 AZPEITIA
Tel.: 943 15 16 40

Lanaldia:
943 15 16 40

Zaindu ▶ Ultzerak

Julian
Bereziartua

Ezagunak eta errepikariak diren ahoko 'afta' edo aholagarrez ari gara. Itxuraz, gaitz arunta da, baina oso gogaikaria.

Ultzera itxurako lesio bat edo gehiago azaltzen dira, biribilduak eta sakontasun gutxiak; hori bai, janariaren edo hortzen ukituz adibidez, min ematen dute.

Oraindik ez da ezagutzen bere jatorria. Medikuek eta gaixo dudan esperientziak, tratamendua emateko eta sendatzeko ditugun botikak oso pobreak eta eragin txikiak dira. Profesionalari dagokio diagnostiko bereizgarria egitea, antzeko lesioak ere ezagunak baitira: hies-ak eragindakoak, sendagaiek sortutako herpesak...

Ahoan eta inguruan azaltzen dira gehienetan: mihi gainean, masailean, ahoazpian...

Dakigunez, ahoko ultzerak izatea familiatik etor daiteke; pertsona gazteei dagokie eta bere kasa sendatzen dira astebeite edo bi astean, nahikoa sufritu ondoren.

Tratamendurako ezinbestekoa da garbitasuna, urez, bikarbonato sodiko edo ozpinez. Hala ere, ez ahaztu, batek baino gehiagok gauza bera egiten duela Koinak edo Brandy kopa batez, ondoren txurrut eginez. Dena den, denetara jo izan da, baina nahikoa zalan-tzazko emaitzak jaso dituzte.

Gutako batzuek mina jasaten ikasi dugu, horretarako prestatu-tako anestesikoak erabiliz.

MARI JOSE BIKENDI ▶ musikaria

Kanta bat?

Beatles-en *Let it be*.

Talde bat?

Beatles.

Musika estilo bat?

Denetik piska bat: klasikoa, pop...

Instrumentu bat?

Akordeoa.

Melodia bat?

The Loors taldearen *Erin Shore*.

Musika entzuteko une bat?

Arratsalde iluntze aldean.

Udaberrirako kanta?

Vivaldiren *Udaberria*.

Ikasle edo irakasle?

Biak; nik uste irakasleak, ikasle ere bagarela.

Gomendatzeko disko bat?

Ez naiz diska zalea baina Kepa Junkeraren *Bilbao 00:00h*.

Konpositore bat?

Jhon Lennon eta Paul Mc Carney.

▶ Testua eta argazkia: Iñintza Agirretxe

Abizena ▶ Larrañaga

Armarria.

Cadenas eta Vincent-en arabera, azurrean eginiko zilarrezko mundu bat. Hori laguntzen bi izar, urrezko zortzi izpirekin, alde bakoitzean bana.

Banaketa semantikoa.

▶ Larraín edo Larraña + -aga.

Esanahia.

Larraínko edo Larrañako adierazten du.

Abizenaren kokapena.

- ▶ Azpeitia.
- ▶ Azkoitia
- ▶ Aizarna.
- ▶ Albistur.
- ▶ Elorrio.
- ▶ Orixondo (Bergara).
- ▶ Getaria.
- ▶ Donostia.
- ▶ Txile (Hego Amerika).

Abizenaren hedapena.

- ▶ Azkoitia (1765, 1808, 1832).
- ▶ Urretxu (1747).
- ▶ Eibar (1746).
- ▶ Zestoa (1771).
- ▶ Asteasu (1619).
- ▶ Antzuola (1660, 1748).
- ▶ Zumaia (1767).

Esandakoa ▶

“Gehiegizko diru nahiak askotan hondatu du gizakia eta gizartea”

PAKO GARMENDIA ▶
soziologoa

“Leku ezberdinak ikus ditzakegu konpartitzeko nahiz probisionalki gazteentzat jartzeko”

AITOR GORROTXATEGI ▶
kultura eta gaztedia zinegotzia

Zenbat ▶

571

SINADURA.

HZk Europako hauteskundeetara aurkezteko eskakizuna egiteko, Azpeitian 571 sinadura jaso zituen.

kutxa
gizarte ekintza

Irudiekin, Iraurgi bailararen zerbitzura

KAITO TELEBISTA

Grabatutako bideoen kopiak egiten dira

81 53 35

Gertuko pasadizoa

ezin bilatu AURKEZLERIK

'Azpeitiko Zine Kluba 25 urte fotograma artean' liburutik • Argitaratzailea: Azpeitiko Udala • 2002 • Egilea: Zine Kluba

GURE BILAKAERA • Forum saioetako arazo larriena (30. orrialdea)

Esan bezala, gu zine zaleak ginen, baina zinea gustoko izatetik haren gainean aditu izatera alde handia dago. Eta gero, hori guztia jendaurrean azaldu eta forum bat gidatzeko gauza izatea, are handiagoa. Beraz, gure kezka larrietako bat, zine forum bakoitzean, hura gidatuko zuen norbait aurkitzea zen. Hase-rako urte haietan Soreasu Zine-aretoetik pasatuko ziren, besteak beste, Xabier Unanue zestoarra, Martin Ibarmia beasaindarra, Gracian Galarraga zumaiarra Loiolan zegoen Inazio Arregi jesuita, Cacedo de Yuson zegoen Koldo Larrañaga apaiz azkoitiarra...

Franco Zefirelli zinegilearen *Hermano Sol*, *hermana Luna* pelikula emanaldi komertzialean bota zen astearte batean; 35 lagun izan ziren. Hainbeste gustatu zitzaigun, forumerako programatu genuen. Pelikula hau aurkeztu eta foruma gidatzeko, Inazio Arregi jesuita ekarri genuen. Han aritu zen, pelikula ikusten ari zen bitartean, linterna txiki baten argitara bere ohar txoak hartzen, gero forumean erabiltzeko. Forumean, Inazio Arregik adierazi zuen ez zitzaiola gustatu pelikularen ikuspuntua. Jendea, berriz, zeharo gustatu zitzaion Asisko Frantziskori buruzko ikuspegi hura, bizitzari buruzko bere filosofia hippyarekin eta Zefirelli-k filmari eman zion plastizitate eta irudien

gozotasun harekin. Ala Inazio Arregiren jarrera hura jendeak forumean, elkar hizketan parte hartzeko, hitz egitera bultzatzeko, izan zen?

Lehenengo saio haietan konturatu ginen bazegoela pertsona bat, kolokio guztietan parte hartzen zuena. Berarekin hitz egitea erabaki genuen eta taldean sartzea proposatu, aurkezle lanak egiteko, besteak beste. Hala egin genuen, eta berehala baiezkua eman zigun. Gerora kirol munduan ezaguna egin den pertsona bat zen: Xabier Azkargorta, hain zuzen ere. Berehala txertatu zen taldean eta aurkezle lanak egiteaz gain, pelikulak bota aurretik banatzen genuen orritxoaren ordezkari 'errebistatxo' bat egitea proposatu zuen. Xabierrek gidatu zituen bigarren urtetik aurrerako forumik gehienak, hainbat urtean. Gero, bere lana zela eta, Azpeititik aski urruti joan behar izan zuen eta guk aurkezle berrien bila hasi behar izan genuen berriro.

Azkargortaren lekukoa beste taldekide batek hartu zuen: Roman Gurrutxaga Txokofo-k, hain zuzen ere. Honek ere denboraldi luzea egin zuen lan hauetan. Ez zen lan makala izaten aurkezpenaren kontua. Pelikula hasi aurretik, zuzendariaren eta ikuskizun zegoen pelikularen aurkezpen-sarraratxo bat ematea zen helburu (...) ◀

Amenabar
DENDA

gortinak, ohazalak,
edredoi nortikiok...

Eliz-kalea, 32-behea • Tel/Fax: 943 15 06 97

ostadar optika
OPTIKAK - OPTOMETRIKAK

Jose de Arretxe, 17
Tel. 943-810664
AZPEITIA

Itziar Oñate, 28
Tel. 943-830441
AZKOITIA

ORKATZ KULTUR ELKARTEN

Enli Kalea, 24

Arana, 5
AZPEITIA

ERLOJU
KONPONKETAK
Tel.: 943 81 47 12

TORREALDAY

aholkulari kontseilariak

Iberriarren plaza, 7 behea
Tfona.: 943 15 05 09
Faxa: 943 15 16 74
azpeitia@torrealday.com

domusa

CAJA LABORAL
EUSKADIKO KUTXA

Biele

Telefono zenbakiak ▶

TOKI PUBLIKOAK

Udaletxea	15 72 00
Udaltzaingoa	15 13 13
Suhiltzaileak	112
Azpeitia Lantzen	15 71 83
Iraurgi Lantzen	85 11 00
Nekazar Bulegoa	81 24 85
Iturbiki Ludoteka	15 11 79
Zapo Txoko / GIB	15 71 81
INEM	15 04 02
Kiroldegia	81 30 69
Igerilekua	81 41 21
Ertzaintza-Azkoitia	08 37 80
Aitonena I	81 51 71
Aitonena II	81 23 89
Epaitegia	02 51 91
Ingunumen Etxea	81 24 48

OSASUNA

Anbulategia	81 51 00
Anbul. larrialdiak	81 12 01
Asepeyo	81 44 00
Gurutze Gomia	85 32 97
DYA-Donostia	46 46 22

KOMUNIKABIDEAK

Uztama	15 03 58
Hitza (Azpeitia)	81 38 41
Hitza (Zarautz)	89 00 17
Azpeitian Zer?	81 11 00
Berria	943 30 40 30
Gara (Hemak)	943 31 69 99
Deia (berriak)	943 72 57 75
DV (berriak)	943 15 09 94
Argia	943 37 15 45

LARRIALDIAK

112

Nabarra	948 22 71 25
Arate Iratia (berriak)	81 26 32
Loiola Herri Irratia	81 44 58
Euskadi Irratia	943 01 23 00
Kato Telebista	81 53 35
Izaraitz Telebista	85 13 05
ETB	943 01 17 05

ALDERDI POLITIKOAK

EAJ	81 55 70
Habea	15 72 00 (138)

EA	81 00 11	Antxieta Etxea	81 35 40
PSE-EE	15 72 00	Kontseilua	943 59 12 00
PP	15 72 00		

SINDIKATUAK

ELA	81 34 46
LAB	15 13 56
EHNE	81 39 28

KULTURA-EUSKARA

Euskara Patronatoa	81 45 18
Udal Euskaltegia	81 19 47
AEK	15 10 89
EHE	15 10 89
Udal Liburutegia	15 71 95
Loiolako Liburutegia	81 65 08
Uztama Kultur Koor.	15 03 58

IKASTETXEA

Iraurgi	81 02 10
Iraurgi (Betharram)	81 16 68
Iraurgi (Milagrosa)	81 63 80
Iraurgi (Jesuitinak)	81 22 49
Ikasberri	15 12 46
Karmelo Etxegarai	81 26 97
Urola BHI	15 02 28

BESTERIK

UGLE (Urola garritak)	273 posta
Xoweteko aterpea	58 10 07
Hitzeko Euskara Komunikazio Zerbitzuak	685 72 39 79

Farmaziak gauez ▶ ekaina

2-17-21-26-27

Garzia (Azpeitia)	943 81 12 74
-------------------	--------------

4-15-23

Aranburu (Azpeitia)	943 81 13 50
---------------------	--------------

5-6-16-19-20-24

Beristain (Azpeitia)	943 81 19 49
----------------------	--------------

1-18-25

Etxebeste (Azpeitia)	943 81 59 74
----------------------	--------------

3-14-22

Zulaika (Azpeitia)	943 15 03 34
--------------------	--------------

7-8-30

Jaen (Azkoitia)	943 85 06 60
-----------------	--------------

12-13-28-29

Azpiazu (Azkoitia)	943 85 29 89
--------------------	--------------

Ateak zabalik ▶

UDALETXEA

▶ Asteguna:	09:00-13:30
▶ Larunbata:	09:00-13:00

UDALTZAINGOA

▶ Egun osoz irekita egoten da

ANBULATEGIA

▶ Egun osoz irekita egoten da

IGERILEKUA

▶ Astelehena:	14:00-21:00
▶ Beste astegunak:	07:00-21:00
▶ Larunbata:	10:00-13:00, 16:00-20:00
▶ Kanpokoak:	11:00-20:00 (12ak, udan egunero)

KIROLDEGIA

▶ Astelehena:	09:00-13:00, 15:00-21:00
▶ Beste astegunak:	15:00-21:00
▶ Larunbata:	10:00-13:00, 16:00-20:00

UDAL LIBURUTEGIA

▶ Astegunak:	10:00-13:00, 16:00-20:00
▶ Udan (abuztuaren 15etik) eta Gabonetan:	astegunetan: 09:00-13:00

ZAPO TXOKO

▶ Astearte-aostirala:	17:00-20:30
▶ Larunbata:	16:00-20:30

UDAL LIBURUTEGIA.

Adin guztietako bazkideek har ditzakete liburuak, 12.926 liburu daude aukeran eta bazkide bakoitzak lau liburu har ditzake hogeita bat egunez. 1989. urtetik aurrera eginiko hemerroteka ere badago. Horrez gainera ikasleentzako ikas gela bat ere badago.

Garraioa ▶

ALDALUR

85 27 18

EUSKO TREN

15 06 77

GUIPUZCOANA

85 11 59

PESA

21 26 99

PIPER ELK.

85 25 87

TAXIAK

81 13 07

%90_{eko}
laneratze ziurra

UNIBERTSITATEA

UROLA
LANBIDE HEZIKETA

- ALTZARIGINTZA
- MEKANIKA
- ADMINISTRAZIOA
- INFORMATIKA

Aurrematrikulazioa
Ekainaren 1etik 9ra
Matrikulazioa
Uztailaren 1etik 7ra

HONA HEMEN LANERAKO BIDERIK ZUZENENA

943 85 21 74

943 85 22 65

INFORMAZIOA:

**Makina Erremintaren
Institutua**

Azkue Auzoa, 1 - 20870 Elgoibar

Telf. 943 74 82 65 - 74 41 32

Faxa. 943 74 41 53

email: nekane@fmh.es

www.imh.es

Eusko Jaurlaritzako Lanbide Heziketako Ikastetxe
Publikoen sareko partaidea

HEZIKETA ZIKLOAK

GOI MAILA (A eta D ereduak)

- Proiektu Mekanikoen Garapena
- Mekanizazio Bidezko Produkzioa
- Industri Ekipoen Mantenimendua

ERDI MAILA (A eta D ereduak)

- Mekanizazioa **berria**
- Makineria eta Linea Eroanbideen Instalazio eta Mantenimendu Elektro-Mekanikoa

ATE IREKIAK:

**maiatzaren 20 an eta ekainaren 3an,
arratsaldeko 19etan**

Izena emateko epea: ekainaren 1etik 9ra, biak barne

ODONTOLOGI OROKORRA

- > Bideo bidezko diagnostikoa
- > Erradiografia digitala
- > Hagin-ateratzeak (azkenaginak...)
- > Endodontzia
- > Peridontzia
- > Garbiketa
- > Aho erreabilitazioa

C O E G

HORTZ KLINIKA

Antonio Rafaniello

389 Koleg.

Enparan 8 - 1 Tel.: 943 81 67 36

ODONTOLOGI ESTETIKOA

- > INPLANTEAK
- > Koroak
- > Ahoko zubiak
- > Karilak
- > Hortz zuriketa
- > Protesi finkoak eta mugikorak
- > Odontologi tratamendu integralak

zerbitzu berria: ERALDAKETA ETA KONPONKETAK

kremailera apurtu zaizula,
soinekoa tarratu zaizula,
argaldu zarela...

press to
Kaltasuneko Tindatutako
Azeriak www.press.to

Jose Artetxe, 9 AZPEI

943 81 6

Guardia kalea, 3 AZKOI

943 85 1

San Francisco, 32 ELGOIE

943 74 3

UTZI EZAZU **pressto-ko** PROFESIALEEN ESKU

Ojalak, kremailerak, barrenak, forroak, e.a.

Larruzko arropen konponketa

kalitatezko **ERALDAKETA** eta **KONPONKETAK**
larruzko jantzien **GARBIKETA** eta **KONPONKETA**

ROMAN ALONSO ▶ gasolindegiko langilea

“Hemen denetik jakin behar duk: eguraldiaz, tokiez...”

▶ Testuak: Enekoitz Esnaola ▶ Argazkiak: Ihintza Agirretxe

TXIKITAKO AMETSA.

Roman Alonsok txikitan garbi zeukan zer izan nahi zuen handitan: “Pasteleroa, gozozalea izan naizelako beti. Baina oso ume nintzela dagoeneko gasolindegian nengoan bueltaka eta...”. Segitzen dio pastelak-eta jateari. “Gainera, Egañanekoa laguna diat eta hark gonbidatzen naik”.

Herri txiki-ertain batean langile ezagun tipiko horietakoa da gasolindegikoa. Roman Alonso, adibidez.

Noiztik gasolindegian?

Hasi, hasi, 16 urterekin, baina txikitan gasolindegira etortzen ninduan, aitarekin, honek bertan egiten zuelako lan (27 urtean).

Orain 32 urte dauzkak. Bizitza erdia, beraz, hemengo haizea aguantatzen...

Siberia deitzen ziotek.

Hasi kontatzen istorioak, izango dituk eta...

Egia esango diat: egunero 50 bat aldiz hitz egiten diat eguraldiaz... Baina batzuekin ezin, kroaziarrak, errusiarrak, belgikarrak, alemaniarak... ere izaten ditudalako.

Lanean pasoa daudela?

Bai, baina turistak ere etortzen dituk. Hor jarduten diat krokisak-eta egiten, halako herri non dagoen, edo halako tailer, edo halako baserri ere bai!... Hemen denetik jakingo beharra zagok, motel.

Beste pasadizo bat.

Behin lagun bat goitik behera gasolinaz busti nian. Ez diat badaezpada haren izenik botako; lehen ere nahikoa akordarazten zidak zapatu gauetan.

Bota beste bat.

Lapurreta egin izan dutenean, beti gauetz, baina *cajafuertea* hautsi gabe, borrazoak eman arren. Behin egunez, ordea, batek neu aurrean nintzela, dirua lapurtu zitean, baina neu konturatu gabe; magia egin zian, egia.

Bestela, lan honetan amista-deak sortuko dituk, ezta?

Bai, bai. Bazagok, edadeko jendea batik bat, egunero hona etortzen dena, bisitan, denbora-pasa. Antton *Parru* eta; ederrak istorioak honenak, baina berak konta ditzala.

Jendea kexatuko zaik gasolinaren prezioaren igoeraz...

Ezta geuk igoko bagenu ere! ♦

mina daukat eztarrian, Y YO, JÓSE

Azpeitian bi pediatria daude osasun zentroan eta biek ez dakite euskaraz; EHEk sinadurak biltzen jardun du

▶ Testuak: Iñintza Agirretxe-Enekoitz Esnaola ▶ Argazkiak: EHE-Nerea Uranga

Azpeitian gaixorik dauden umeei badute beste arazorik: pediatrik ez dio ulertzen. Bi pediatria daude osasun zentroan eta biek ez dakite euskaraz.

Hori dela eta, Azpeitiko Euskal Herrian Euskarazek (EHE) pediatrik euskaldundu daitezen aldarrikatu du berriro. "Euskaldunok urratuta dugu hizkuntza eskubidea. Badirudi daukagun eskubide bakarra sendagilearen zerbitzua jasotzea dela, gure oinarriko eskubidea kontuan hartu gabe: hizkuntzarena".

EHEk "garbi" utzi nahi du bere aldarrikapena eta kritika hizkuntzara mugatzen dela. "Gu ez gara sendagile onak ala eskasak diren hausnartzen hasiko, ezta eztabaizatzen ere. Azpeitiko umeei eskubidea dute osasun zentroan euskaraz hitz egiteko, baina ez diete ulertzen".

Euskal Herrian Euskararen ustez, egoera honek gaur egungo hizkuntza politika "zintzilik" jartzen du. "Euskara ofiziala izango den berehalako hizkuntza politikaren premia dugu. Euskararen erabilera, euskarazko irakaskuntzaren eskaera eta eskaintza, euskararen normalizaziorako planak eta abar, gero eta indartsuagoak direla azpimarratzen da garai hauetan, eta ez al da kontrastu hainbat osasun zentroan, gune pribatuan, administrazioan, epaitegian... erdaraz hitz egin beharra?". Esate baterako, Azpeitiko osasun zentroan.

Denok **IRUÑERA**

Ekainaren 5ean Kontseiluak manifestazioa antolatu du
hizkuntza eskubideen alde; **Uztarriak autobusa antolatu du**

► Testua: Josu Uranga ► Irudia: Kontseilua

Kontseiluak Hizkuntz eskubideak! Denon konpromisoa ekimenaren banean, ekaineren 5erako manifestazioa iragarri du, iruñean. Horrela, euskararen nor-

malizaziorako eta hizkuntza esku-
bideekiko konpromisoen aldeko
deia egin du.

Uztarniak autobusa antolatuta
du, eta Iruñera manifestaziora

joan nahi duenak izena ematera
Uztarriako egoitzara etorri beste-
rik ez du. Telefono bidez ere eman
daiteke autobusera izena:
943 15 03 58. ♦

MANIFESTAZIONE

Eguna. Ekainak 5 (larunbata).

Ordua. 17:30.

Hiria. Iruñea (Golem).

Azpeitiko irteera. 15:10ean,
Etxe-Zuri aurretik, autobusean.

uztarria.com

"Azperritiko pediatrek euskaraz ederki ulertzen dute, nahiz eta hitz egiteko gai ez izan. Beraien lana ondo betetzen dute eta utzi bakean lanean!"

• Antizeta

"Beraien lana ondo egingo dute, hori inork ez du ukatzen. Baina Azpeitian ume gehienek erdaraz ez daukate arrastorik, eta medikuarena joandakoan gaizki pasatzen dute, ez dutelako ezer ere ulertzen. Zaharragoei ere pasatu izan zaizkigu horrelakoak, eta ume giza gajoak...".

- Bale

"Ados nago bere lana ondo egiten duten horrekin, baina Azpeitian lana egiten badute, iruditzen zait euskaraz jakin beharko luketela. Bertako hizkuntza da eta bertako jendearekin lan egin behar duten unetik, berarek ere moldatu egin beharko dute, ezta? Nik ere eskubidea izango dut ba nire herrian nire hizkuntzan hitz egiteko!".

- Oso ondo

“EHekoei: zein da pediarraren
runtzioa? Umeak sendatzea,
agian? Zer titulazio behar da pe-
diatra izateko, Medikuntza? Eta
gero, gainera, MIR? Edo hobeto
Euskal Filologian lizentziatua?”

Datua ▶

200

SINADURATIK GORA GOIZ BATEAN.

Maiztaren 8an golzean egin zuen EHEk Azpeitian pediatrik euskaldundu daitezen eskatzeko sinadura bilketa, eta 200etik gora bildu zituen. "Jendeak kezka eta ezinegona erakutsi zuen".

Ogasuna bakean utz ezazue, fa-
borez!"

• *Erizain diplomatua*

"Euskal Filologian lizentziatua? Ezta gutxiagorik ere! Baina umeak beraiei medikuari ulertzea garrantzitsua da. Medikua-ren funtzioa sendatzea da, baina umeak sendatzea, ez txakurrak."

Umeek ulertzen duten hizkuntzan egin beharko dute, ezta? Errespetu falta da umeen medikuak eraldidunak izatea”.

• Ex. 07

"Hemen arazoa ez da osasuna. Hemen arazoa, gure hizkuntza behin-eta berriro zapaltzen ari direla da, eta pixkanaka gure egu-

neroko bizitzatik euskara ezabatzen ari direla. Orain pediatriak dira, gero agian bankuak, gero udalak, gero... Hizkuntza bat horrela galtzen da".

► Gure hizkuntza zer?

"Pediatrik bakean uzteko? Orduan baita munizipalak ere, eta baita gaztelaraz funtzionatzen duten enpresak ere, prezioak erdaraz jartzen dituzten dendak, idatziak gaztelaraz bidaltzen dituzten udal aparejadoreak... Euskaraz bizi nahi badugu, arlo guztiak euskalduntzeko pausoak eman behar dira. Eta pediatrian kasuan, berdin".

- Solidaritekin solidaricoa

"Nork esan du Azpeitiko pedi-
trek gaizki egiten dutela beraien
lana? Inork ez. Baina ez al zaizue
iruditzen Azpeitia bezalako herri
batean (%90a euskalduna da)
lotsagarria dela bi pediastra izan
eta batek berak ere ez jakitea
euskara? Lehen dendan batek,
"nire dendan prezioak nahi
dudan hizkuntzan jarriko ditut..."
esan du. Eta? Niri behintzat,
lotsa emango lidake denda bat
izanez gero, prezioak erdaraz jar-
tzea, eta lotsarena da gutxiene-
koa; izan ere, egundoko kon-
tzentziari karga izango nuke".

► Aizpuru

Euskararen gorabeherak

UDALTAINGOAK - POLICIA MUNICIPAL - AZPEITIA

SALAKETA - DENUNCIA

Ibilgailua - Vehículo	Mota - Clase	Matrikula - Matricula
	T	
Arau-Hatidagaren lekua - Lugar de la infracción	Unaketa-aren data - Fecha de la infracción	
Enpresaren zutik	02/01/25/04/2004	
Arau-Hatidagaren indakzioa	Unaketa-aren data - Fecha de la infracción	
Zutikaren bidez debekatutako lekuan garraketa	Unaketa-aren data - Fecha de la infracción	
Agratu sinatua - Prescripto estinguido	Udaltzaingoa - El Agente	
	2A-N°	
izama - Caracter	Zerbitzua - Importe	N° Boletín - 2bk
den denak	jakinarazteko egutegia - Denuncia de notificación	
izena - Nombre y apellidos	Felto de	NAN

GORA. Isuna

Kasu batzuetan aipatu izan dugu udaltzaingoen gaztelaniazko joera isunak jartzerakoan. Kasu honetan, ordea, euskaraz jartze isuna. Hori da bidea.

BEHERA. Kamioi errotuloak

Landetako industrialdean oraindik ere errotulo asko topa daitezke gaztelaraz, argazkikoa bezalakoa. Utzikeria da hori, ez besterik.

Behatokia

(euskararen eskubideen urraketa salatu ahal izateko telefono zenbaki berezia)

902 19 43 32

Eskubidea

Eskubidea dugu euskararen erabilera ekintza positiboen bidez sustatu dadin

Euskal Herrian Euskaraz 'Bideak' eskuliburutik hartua; Uztartian dago edonoren eskura

Bota lasai

Gora. "Garai batean askoz kotxe gehiagotan jartzen zituzten 'se vende' eta horrelakoak. Gaur egun askoz gehiago ikusten dira 'salgai' eta. Oso garrantzitsua da hizkuntza paisaia. Hauze esan zidan Iruñeko euskaldun batek orain dela urte batzuk: 'Nola nahi duzu euskaraz egitea han geure artean, gaztelaraz ikusten dugu eta! Kartel denak daude erdaraz, idatzi denak... Eta nahi gabe hasten gara euskaldunon artean erdaraz'. Kasu honetan geurera mugatuz, Azpeitian dena euskaraz ikusi behar dugu. Ari gara'.

► Mirari

Behera. "Istripu bat egon zen Eskuzta parean, eta Ertzaintza hurbildu zen hara. Han zebilen azpeitiar gizonezko bat ere (istorio hau kontatu zidanaren aita), eta honek ertzaun bati: 'Arratsaldeon'. Ertzainak espainolez erantzun zion. Eta gizonezkoak: 'Arratsaldeon esan dizut', euskaraz agurtu zuela esanez bezala. Eta ertzainak: 'Oye, estamos en el imperio. Estamos en España'. Azpeitian gaude, Azpeitia Euskal Herria da, Euskal Herria euskararen herria da eta Ertzaintza polizia publikoak (ere) derrigorrez jakin behar du euskara. Baina ia denek ez dakite, Intsumisoak dira ertzainak'.

► Enekoitz

www.uztartia.com/euskara
atalean emandako iritziak

**GAZTAINONDOA %100 TRINKOA
AMAIERA EKOLOGIKOA**

www.lasao.com

Jose Artetxe, 1

Tel/Fax: 943 21 16 50

Santi Lazkano Kirolak

ETXEBIZITZA BERRIAK AZKOITIAN

(XABIER MUNIBE IKASTOLAREN ONDOAN)

ESTRADA AZKOITIA ERRESIDENTZIA

- 2 eta 3 logelako etxebizitza zabalak orientazio ezberdinekin
- Etxebizitzak behe solairuan eta teilatupean terraza handiekin
- Garaje eta trastelekuak
- Gune eguzkitsua, hirigunetik gertu

Neinor ■ ■ ■

NEINOR Azkoitia ■ Julio Urkijo-etorb, 10 behea ■ ☎ 943 852 411 - 943 317 511